महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

मोदी गाउँपालिका

पर्वत

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

मोदी गाउँपालिका

पर्वत

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

मोदी गाउँपालिका

पर्वत

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

महालेखा परीक्षकको कार्यालय
नेपाल
२०१६

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनलय ....

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ५८

मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्ष ज्यू,
मोदी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
पर्वत ।

कैफियत सहितको राय

हामीले जलजला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन।

२. लेखापरीक्षणबाट रू ४ करोड ४७ लाख ७ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो सम्बन्धमा प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ३६ लाख ७८ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ३ करोड २६ लाख १९ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु ७५ लाख २९ हजार र रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु ९ करोड ३५ लाख २६ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु १३ करोड ८२ लाख २८ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थितिको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(जयराम घिमिरे)
नायब महालेखापरीक्षक

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गीकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
३९	१२३	४४७०२	०	०	०	३९	१२३	४४७०७	३६७८	७५२९	३२६१९	०	०	४०१४९	८७५

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मोदी गाउँपालिका पर्वत	९३५२६	०	०	९३५२६	०	४४७०२	१३८२२८

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : मोदी गाउँपालिका, पर्बत , मोदी गाउँपालिका , पर्वत

पद	**नाम**	**कार्यकाल सुरु मिति**	**कार्यकाल समाप्त मिति**
कार्यालय प्रमुख	कमल प्रसाद गौतम	२०७९-४-२३	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	राजेन्द्र प्रसाद आचार्य	२०७७-७-५	२०७८-१२-७
लेखा प्रमुख	तेजु राम सुनार	२०७८-१२-८	
लेखा प्रमुख	कृष्ण प्रसाद शर्मा	२०७७-४-१	२०७८-७-४
		बेरुजु रकम	४४,७०१,९८६

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		४,८८,६३,१६८.५३	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४०,०२,३३,५९८.१	चालु खर्च	३६,३२,८६,७३०.२
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,०४,५१,४१५	पूँजीगत खर्च	१८,१३,५७,०९६.५
राजश्व बाँडफाँट	७,८०,१९,५०७.४१	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१४,०६,४८,३००.७
आन्तरिक आय	१,८४,३४,५२६.२५		
अन्य आय	१४,६४,३६,५६०.८		
कुल आय	६६,३५,७५,६०७.५६	कुल खर्च	६८,५२,९२,१२७.४
बाँकी मौज्दात		२,७१,४६,६४८.६६	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			उल्लिखित आर्थिक कारोबारकोलेखापरीक्षण ऐन २०७५ को दफा ४ तथा स्वीकृत वार्षिक लेखापरीक्षण योजना २०७९ अनुसार नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निर्क्यौल गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमको अधिनमा रहि कार्यालयबाट पेश गरिएको वार्षिक कार्यक्रम लगायतका कागजात तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र समेतलाई आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रुपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरुलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरुको सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल सम्पन्न गरि कायम भएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।	
२			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी, र न्यायिक अभ्यासलाई सस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने समग्र उद्देश्य हासिल गर्न २०७३।१२।०३ मा यस पालिकाको स्थापना भएको हो ।स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकाको वडा संख्या , पालिका सभा सदस्य, जनसंख्या हजार जना र क्षेत्रफल वर्ग किलोमिटर रहेकोछ ।	
३			**वित्तीय विवरण (म.ले.प.फा.नं.२७२)** **स्थानीय सचित** कोष अर्थिक वर्ष २०७८/ ०७९ को स्थानीय संचित कोष आय व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।	

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव					
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.			
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/ सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		७३८२१०७८२	६६३५७५६०८	०	६६३५७५६०८
क. प्राप्ति (संचितकोषमा		५९८३६९०००	५१७१३९०४७	०	५१७१३९०४७

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				आम्दानी बाँधिने)							
				११००० कर	११	८८९७२०००	७८०१९५०७	०	७८०१९५०७		
				१३००० अनुदान		४९१०८५०००	४२०६८५०१३	०	४२०६८५०१३		
				संघीय सरकार	१२	४६७००५०००	४००२३३५९८	०	४००२३३५९८		
				प्रदेश सरकार	१२	२४०८००००	२०४५१४१५	०	२०४५१४१५		
				१४००० अन्य राजस्व		१८३१२०००	१६८९५४४३	०	१६८९५४४३		
				१५००० विविध प्राप्ति		०	१५३९०८३	०	१५३९०८३		
				ख. अन्य प्राप्ति		१३९८४१७८२	१४६४३६५६१	०	१४६४३६५६१		
				वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०		
				कोषहरु		१०३२०७५०	१३४५५६१२	०	१३४५५६१२		
				धरौटी		०	३८१५१५२	०	३८१५१५२		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

संघीय प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		१२९५२१०३२	१२९१६५७९७	०	१२९१६५७९७
भुक्तानी (ग+घ)		७९०६१०७८२	६८५२९२१२७	०	६८५२९२१२७
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		६५०७६९०००	५४४६४३८२७	०	५४४६४३८२७
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	२१२०७२४५९	२०५८३०१९१	०	२०५८३०१९१
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१३१८९१५४१	११२३४२४२८	०	११२३४२४२८
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२३३५३०००	१७२३५६८१	०	१७२३५६८१
२६००० अनुदान	१८	३३४४१०००	११६२७३५०	०	११६२७३५०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	२१०८४०००	१४८०८९०६	०	१४८०८९०६		
				२८००० अन्य खर्च	१८	१४७५०००	१४४२१७४	०	१४४२१७४		
				३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	२२७४५२०००	१८१३५७०९६	०	१८१३५७०९६		
				घ. अन्य भूक्तानी		१३९८४१७८२	१४०६४८३०१	०	१४०६४८३०१		
				कोषहरु		१०३२०७५०	९४४४७५९	०	९४४४७५९		
				धरौटी		०	२०३७९८५	०	२०३७९८५		
				संघीय प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		१२९५२१०३२	१२९१६५७९७	०	१२९१६५७९७		
				कट्टी रकम भुक्तानी/			-२४०	०	-२४०		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
				दाखिला गर्न बाकी							
				ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		-५२४०००००	-२१७१६५२०	०	-२१७१६५२०		
				च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			४८८६३१६९	०	४८८६३१६९		
				वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		-५२४००००००	२७१४६६४९	०	२७१४६६४९		
				बैंक तथा नगद बाकी	२४		२७७०६१९७	०	२७७०६१९७		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४			**वित्तीय विश्लेषण** स्थानीयसरकार संचालन ऐन, २०७४को दफा ७२ मा पालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असारमसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोहीऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापनगर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छन् • पालिकाले पेश गरेको आर्थिक विवरणमा कोष तथा लेखा नियन्तक कार्यालयबाट सोझै भुक्तानी हुने(CGAS) तर्फका सामाजिक सूरक्षा र गरिवसँग विश्ववशर लगायतका शिर्षक म.ले.प.फा.२७२ मा समावेश भएको देखिएन । उक्त खर्चहरु म.ले.फा.नं.२७२ को संघ तथा प्रदेश सरकारका अन्य कार्यक्रम तर्फ समावेश गरी आर्थिक विवरण प्रस्तुत गरीएको छ । जसअनुसार सुत्रबाट देखिएको आर्थिक विवरणबाट पालिकाको यथार्थ आर्थिक कारोबारको चित्रण भएको छैन । • पालिकाले पेश गरेको सुत्रबाट तयार गरेको आर्थिक विवरण म.ले.प.फा.नं. २७२ मा दाखिला बाँकी कट्टी रकम मौज्दाततर्फ रु.२४० देखिएको छ । उक्त रकम दाखिला गरी हिसाब समायोजन हनुपर्दछ । • म.ले.प.फा.२७२ को अनूसूची २४अनुसार पालिकाको यस वर्षको बैक मौज्दात बाँकी रु.२७७०६१९७ रहेकोमा श्रेस्ता अनुसार यस वर्षको बाँकी रु.२७१४६६४९ रहेको देखिन्छ । सुत्रले अनुसूची २४ ले श्रेस्ता भन्दा रु.५५९५४८ बढी बाँकी देखाएको छ । तसर्थ पालिकाले तालुक निकायसँग समन्वय गरी हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ । • पालिकाको आन्तरिक आयतर्फ वडा नं ७ कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को नगदी असूली रकम रु.७६७२८ मिति २०७९ श्रवणमा दाखिला गरेको आर्थिक वर्षको अन्तमा उक्त रकम नगद बाँकीमा देखाएको छ । उक्त समेत समावेश गर्दा पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को बैकबाँकी रकम रु.२७७८२९२५ हुने देखिन्छ । सोही अनुसार हिसाब समायोजन हुनुपर्दछ । • लेखापरीक्षणकाक्रममा फिर्ता पठाएको रकम लगायतका कारोबारहरु बैंक नगदी किताबमा समेश नभएको कारण पालिकाले पेश गरेको आय–व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन । त्यसैलेतोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविकस्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५			**जिन्सी अवस्था** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को निमय ९९ मा कार्यालय प्रमुखले यस नियमावली बमोजिम लगत खडा गरी अभिलेख राखिकएको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको मौजुदा अवस्थाको सम्बन्धमा वर्षमा कम्तीमा एक पटक आफैं वा त्यस्तो मालसामान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीको नेतृत्वमा कम्तीमा तीन सदस्यीय समिति गठन गरी सो समितिबाट निरीक्षण गरी गराई महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा सम्पत्ति तथा जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन लिनु पर्ने व्यवस्था छ। सो सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन्। क) पालिकातर्फ : अध्यक्ष र उपाध्यक्षले पालिकाबाट लिएका ल्याप्टप तथा मोबाइलहरुको सहायक जिन्सी खातामा प्रविष्टी नगरेको जसले गर्दा लिएका सामानहरु फिर्ता भएकोमा विश्वस्त हुन सकिएन। ख) वडातर्फ : वडा कार्यालयबाट वडा अध्यक्षहरुले लिएको सामानहरु निर्वाचन आचारसंहिता अनुरुप फिर्ता गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन। तसर्थ वडा कार्यालयमा सामानको मौजुदा अवस्थाको सम्बन्धमा छानविन गर्नुपर्ने देखिन्छ। • पालिकाबाट प्राप्त जानकारी अनुसार पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरुले विगत ५ वर्षदेखि कार्यालयमा आवश्यक मोटरसाइकल, ल्याप्टप, मोबाइल लगायतका सामानहरु आफै खरिद गर्ने गरेकोमा सो को जानकारी पालिकामा उपलब्ध नभएको पाइयो। कार्यालय प्रमुखले वर्षमा कम्तीमा एक पटक जिन्सी निरीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा वडा कार्यालयहरुको जिन्सी सामाग्रीहरुको जिन्सी निरीक्षण भएको छैन। जसले गर्दा जिन्सी सामाग्रीहरुको मौजुदा अवस्थाको एकीन गर्न सकिएन।	
६			**स्तर वृद्धि** हुमनाथ शर्मा र गोकुल प्रसाद अधिकारी मिति २०७८।१०।२३ को निर्णय अनुसार स्तर वृद्धि भएकोमा मिति २०७९।०३।२८ को सचिव स्तरको निर्णय अनुसार स्तर वृद्धी रद्ध भएको छ । तसर्थ स्तरवृद्धी लागु नभएको अवस्थामा निजहरुलाई छेटौ तहको तलब भत्ता भुक्तानी गर्दा बढी भुक्तानी भएको हुमनाथ शर्माको रु २४५१० र गोकुल प्रसाद अधिकारीको रु १८१७५ गरी जम्मा रु ४२६८५ असूल हुनुपर्दछ । रु	४२,६८५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७			**औषधी खरिद** पालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकीलाई संघीय सरकार र पालिकाबाट औषधी हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ। पालिकाले सविसु मेडिसिन सप्लायर्सबाट रु १७६१२८५, भिमदेवी मेडिसिन सप्लायर्सबाट रु ९९३७४, पैयूं कालिका इनरनेशनल प्रा लि बाट रु ४८९१६ र विभुम मेडिसिन सप्लायर्सबाट रु ७३०२९१ समेत जम्मा रु ३३९१८९२ को औषधी खरिद गरेकोमा निम्न व्यहोरा देखियो। • खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको। • आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको। • आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन। तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
८			**हेभी मेशिन** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ । नियमावलीको ब्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९			**राष्ट्रीय सभा अध्यक्ष कप** पालिकाले यस वर्ष मिति २०७८।१२।१६ देखि २० सम्म राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष कप संचालन वापत भनी गोभौ ३४९ मिति २०७९।०१।२९ बाट रु.९०४४६७ समेत रु.१३९९४६७ खर्च लेखेको छ। खर्चको विल भरपाई परीक्षण गर्दा रत्यौली, भलिवल लगायत कार्यक्रमको पुस्कार वापत रु.३७३३३३, साँस्कृतिक कार्यक्रमको लागि कलाकार खर्च वापत रु.२७०५८८, चित्रे ग्रामिण होमस्टे विकास समितिलाई खाना र वास वापत रु.३६४३०० र बाँकी रकम विवधमा खर्च गरेको छ । पालिको कुल आन्तरिक आयको तुलनामा करिव ३७ प्रतिशत रकम राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष कप आयोजनामा खर्च गरेको छ । पालिकाले आय संकलनमा अनुमान गरेको भन्दा २६ प्रतिशत मात्र असूल गरेकोमा चालु तथा विवध प्रकारका खर्चमा भने वृद्धी गरेको देखिन्छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट समानीकरण तथा राजस्वबाँडफाँड बाट प्राप्त रकम लाई विकास निर्माणमा खर्च गर्नेतर्प ध्यान नदिई वितरण मुखि कार्यमा खर्च गरेको देखिएको स्थानीय तह वित्तीय हस्तान्तरण ऐन २०७४ को दफा २४ अनुकुल भएको देखिएन । तसर्थ पालिकाले ऐनको प्रतिकुल हुने गरी खर्च गरेको रकम नियमित देखिएन । रु	१,३९९,४६७
१०			**जटील संरचना** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका कार्यालय तथा अन्य भवन, विद्युतीकरण पिचलगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । नियमाबलीको ब्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।यसका केही उदायरणहरु	

भौचर	योजना तथा उपभोक्ता समिति	कार्य	कार्य सम्पन्न रकम	भुक्तानी रकम
६४	जेष्ठ नागरी भवन निर्माण	आरसीसी स्टक्चर सहितको भवन	२७५८४८४	२४४७४१७
५०९	सामुदायिक स्वास्थ्य एकाई भवन	आरसीसी स्टक्चर सहितको भवन	२०८१५७१	१९०१०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११			**बायो—इञ्जिनियरिङ्ग** सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्य गर्दा गराउँदा सो को गुणस्तर तथा दिगोपना तथा वातावरणीय पक्षमा उचित ध्यान दिनुपर्दछ । सडक निर्माण (नयाँ ट्र्याक, सडक विस्तार तथा मर्मत÷सम्भार) सँगसँगै पानीको निकासको लागि उपयुक्त साइजको नाला तथा भू–क्षय रोक्नका लागि बायो—इञ्जिनियरिङ्ग कार्यसमेत गर्दै जानुपर्नेमा कार्यालयले त्यसतर्फ पर्याप्त ध्यान दिएको पाइएन । केही सडक योजनामा नालाको काम राखेको भए तापनि सडक खनिएको पुरा लम्बाइमा नगरिएको अवस्था छ भने बायो–इञ्जिनियरिङ्गको कार्य कुनै पनि योजनामा नभएको अवस्था छ । जसले गर्दा निर्माण गरिएको सडक वर्षातमा सञ्चालनमा आउन नसक्ने, वर्षातपछि उही सडक खण्डमा पुनः बजेट खर्च गर्नुपर्ने, भू–क्षय तथा भू–स्खलनले वातावरणीय पक्षमा प्रतिकूल असर पर्ने अवस्था रहेको छ । अतः उल्लिखित पक्षहरुमा कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२			**पाईप जडान हुन बाँकी** निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा खरिद गरिएका निर्माण सामाग्रीहरु जडान हुने गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । पालिकाले यस वर्ष देहाय अनुसार उपभोक्ता समितिलाई निम्न परिमाणमा पाईप खरिद वापत भुक्तानी दिएकोमा निम्नमनुसारमा पाईप जडान गरेको देखिन्छ । जसबाट उपभोक्ता समितिबाट खरिद गरिएको पाईप जडान भएको नदेखिएकोले उक्त पाईप जडान भएको प्रमाण पेश हुनुपर्दछ । रु	१,१२८,१९६

गोभौ	समिति तथा योजना	विवरण	जडान हुन बाँकी पाईको मुल्य
२९२	झुहारी खानेपानी मर्मत	उपभोक्ता समितिले ६३ एमएमको ३८५ मिटर र ९० एमएमको ६७५ मिटर पाईप खरिद गरेकोमा नापि किताब अनुसार १८५ मिटर मात्र जडान गरेको देखिएको	४०९४११
४८४	बेतेनी समादी खानेपानी मर्मत	उपभोक्ता समितिले ६३ एमएमको १५० मिटर र ४० एमएमको ४०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा नापि किताब अनुसार १५० मिटर मात्र जडान गरेको देखिएको	४९००८
३६८	गडतारा सिचाई योजना	उपभोक्ता समितिले ९० एमएमको ६०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा नापि किताब अनुसार २७२ मिटर मात्र जडान गरेको देखिएको	१७३७४२
१२४	पातिचौर खानेपानी उपभोक्ता समिति	उपभोक्ता समितिले ९० एमएमको १३६० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा नापि किताब अनुसार ४५० मिटर मात्र जडान गरेको देखिएको	४९६०३५
		जम्मा	११२८१९६

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१३			**कर समायोजन** मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ (एकाइसौ संशोधन) को नियम ६(ग) मा सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको स्वामित्व भएको संघसस्थाले ठेक्का वा करार सम्झौता अन्तर्गत वस्तु तथा सेवाको आपूर्ती गर्दा सम्बन्धित ठेकदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्ने मूल्य अभिवृद्धि कर रकमको ३० प्रतिशतले हुन आउने रकम कट्टा गरी निजको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शिर्षकमा जम्मा गरी बाँकी ७० प्रतिशत मात्र भूक्तानी दिने उल्लेख छ । तर पालिकाले तपसिलबमोजिमका कार्यमा नियमानुसार ७० प्रतिशत मू.अ.कर रकम कट्टी गरेको पाईएन । त्यसैले सम्बन्धित निर्माण व्यवसायि वा आपुर्तिकर्तालाई पालिकाबाट भूक्तानी भएको मु.अ. कर रकम समायोजन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.	१११,७१८

भौचर	सप्लायर्य	विजक मिति	मुअ कर बाहेकको रकम	मूअ कर रकम
४९९	दवाडी हार्डवेयर	२०७९।०३।२३	४२६३७२	५५४२८
४७२	न्यु ड्रिम अप कम्युनीकेशसन एण्ड टेक्कनोलोजि	२०७९।०२।११	४३३०००	५६२९०
	जम्मा			१११७१८

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१४			**वडाबाट खरिद तथा वितरण** स्थानीय सरकरा संचालन ऐन अनुसार वडाबाट खरिद कार्य गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छैन । सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १० अनुसार निर्माण सामाग्रीको लागत अनुमान तयार गरी खरिद कारबाही गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाका वडाले वार्षिक बजेट तयार गर्दा वडाका लागि पाईप, मिनिटिलर, पलास्टिक लगायतका सामाग्री खरिद भनी उल्लेख गरेकोमा सोही कार्यक्रमलाई आधार बनाई पालिकाको स्वीकृती वेगर वडाबाट पाईप तथा सााग्रीहरु खरिद गरेको छ । साथै पालिकालेकाले यस वर्ष सबै वडामा विनियोजित बजेटबाट गरीनुपर्ने खरिद लाई एकै कार्यक्रम बनाई प्रतिप्रधाको विधिबाट खरिद गर्नुपर्नेमा सो नगरी वडाले आवश्यकता अनुसार सप्लायर्सबाट कोटेशन माग गरी वडामै खरिद गर्ने तथा सामाग्री वितरण गरि सके पश्चात पालिकामा भुक्तानीको लागि सिफारिस गर्ने गरेको देखियो । साथै वडाबाट खरिद भएका सामानहरु वडा मै दाखिला हुने र सोको जिन्सी अभिलेख समेत पालिकामा पेश नहुने र पालिकाको एकीकृत जिन्सी विवरणमा समेत वडाका सामान नदेखिएकोले वडाले खरिद तथा दाखिला गरेको सामाग्रीको गुणस्तर, स्पेशिफिकेशन तथा परिमाण यकिन गर्ने सकिएन । तसर्थ पालिकाले उकद्धार विधिबाट खरिद गरी खरिद कार्यमा प्रतिस्पर्धा तथा मितव्ययित ल्याउनेतर्प ध्यान दिनुपर्दछ ।	

भौचर	विवरण	सप्लायर्स	रकम
५१६	वडा नं ५ले ३० थान पलाष्टिक टनेल खरिद गरि विरतण गरेको	एजलिया एग्री ईन्पुट्स	१६५०००
४९९	वडा नं ५ ले २० एमएम, ३२ एमएम, ४० एमएमको ५९०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा जडानको प्रमाण पेश नभएको	दवडी हार्डवेयर	४८१८००
४५३	वडा नं ५ ले १५ थान मिनिटिलर खरिद गरी वितरण गरेको मापदण्ड निर्धार नगरेको	धौलागिरी एग्रो मेसिनरी सप्लायर्स	३३४९००
४१४	वडा नं २ ले ४० थान पलाष्टिक टनेल खरिद गरी वितरण गरेको	कृषि मेसीनरी एण्ड टुल्स	१९९९९६
३६०	वडा नं ४ ले २५ थान पलाप्टिक टनेल खरिद गरी वितरण गरेको	पंगाली मेसिनरी एण्ड टुल्स	११९९९७
	जम्मा		१३०१६९३

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>वडाको जिन्सी
स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले अधिकृत स्तरको कर्मचारी नभएको वडाबाट खाता संचालन तथा खरिद कार्य गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छैन । साथै आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियकावली २०७७ को नियम ९५ मा कार्यलय प्रमुखले कार्यालयमा भएका सबै प्रकारका जिन्सीको लगत तयार गर्ने तथा कार्यालयमा जिन्सी प्राप्त भएको सात दिन भित्र जिन्सी आम्दानी बाध्नुपर्ने व्यवस्थ गरेको छ । नमुना छनौट गरेकोमा पालिकाका वडाले स्थानीय सरकार संचानल ऐनमा भएको व्यवस्था प्रतिकुल हुने गरी देहाय अनुसार ल्यापटप, प्रिन्टर लगायतका सामानहरु खरिद गरि वडा कार्यालयमै दाखिला गर्ने तथा उक्त सामानहरुको जिन्सी आम्दानी बाँध्दा स्पेशिफिकेशन नखुलाउने गरेको देखिन्छ । साथै वडा कार्यलयले खरिद गरेको सामानहरु पालिकाको जिन्सीमा अभिलेख नरेहको र पालिकामा रहेको वडाका पदाधिकारीको अभिलेखबाट कुने सामान बुझेको नदेखिएकोमा वडाको जिन्सी खातामा तथा वडाका पदाधिकारीहरुसँग छलफल गर्दा मोटरसाईकल, ल्यापटप, मोवाईल रहेकव जानकारी प्राप्त भएको छ । साथै गत विगत वर्षमा निर्वाचित पदाधिकरीहरुले बुझेको सामाग्रीको विवरण तथा पालिकामा फिर्ता गरेको विवरण लेखापरीक्षणको क्रममा उपलब्ध हुन सकेन । जसबाट वडा कार्यालयले आफै खरिद गरि भुक्तानीका लागि विल मात्र पालिकामा सिफारिस सहित पेश गर्ने गरेको देखिएकोले जिन्सीको विवरण अध्याविधक छ भन्न सकिने अवस्था रहेन । तसर्थ पालिकाले वडाबाट गत विगतमा खरिद गरिएका सामानहरुको विवरण तयार गरी सोको अवस्था सहित पालिकाको जिन्सिमा सोकी हिसाब समावेश गरी देहाय अनुसारका सामानहरु पालिकाको जिन्समा आम्दानी बाँधेको प्रमाण पेश हुनुपर्दछ । रु
<table>
<tr><th>भौचर</th><th>सामानको विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>३५२</td><td>वडा नं ५ को आई ३, १० जेनेरेसन फिङ्गर प्रिन्ट ल्यापटक</td><td>८६०००</td></tr>
<tr><td>३५१</td><td>वडा नं १ टुबुलर व्याट्रि</td><td>९५०००</td></tr>
<tr><td>२७</td><td>वडा नं ८ कमल पौडेलले भुक्तानि लिएको, प्रिन्टर खरिद</td><td>३३०००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>२१४०००</td></tr>
</table></td><td>२१४,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१६			**बढी दरमा खरिद** पालिले गोभौ ३६९ मिति २०७९।०३।१५ बाट प्रति थान रु.४०९९ का दरले ११३ थान ६*१०-१२० GSM थान पलाष्टिक टनेल खरिद गरेको छ। गोभौ ४१४ मिति २०७९।०३।०३ बाट वडा नं २ ले ६*१०-१२० GSM पलाष्टकि टनेल पंगाली मेशिनरी एण्ड टुल्स सेन्टरबाट प्रति थान रु.४७०० का दरले ४० थान रु१८७९९६ खरिद गरी वितरण गरेको छ। गोभौ ३६० मिति २०७९।०१।२३ बाट वडा नं ४ ले पंगाली मेसिनरी एण्ड टुल्स सेन्टरबाट प्रति थान रु.५४५४ का दरले २५ थान ६*१०-१२० GSM खरिद गरी वितरण गरेको छ। त्यसैगरी गोभौ ५१६ मिति २०७९।०३।२५ बाट वडा नं ५ ले एजलिया एग्री टुल्स ईक्युपमेन्ट एण्ड सोलुसन प्रालिबाट प्रति थान रु.५५०० का दरले ३० थान ६*१०-१२० GSM खरिद गरी वितरण गरेको छ। जसअनुसार एकै प्रकृतिको सामान खरिद गर्दा वडा नं २ ले प्रतिथान रु.६०१ का दरले ४० थानमा रु.२४०४०, वडा नं.४ ले प्रतिथान रु.१३५५ का दरले २५ थानमा रु.३३८७५ तथा वडा नं ५ ले प्रति थान रु.१४०१ का दरले ३० थानमा रु. ३५०२५ बढी खर्च देखाएको छ। एकै समयमा खरिद गरीएका सामानहरुमा समेत वडाबाट फरक फरक दर राखि खरिद गरिएको र सवको जानकारी पालिकालाई नभएको देखिन्छ। तसर्थ सोही स्पेशिफेकनको पलास्टिक टनेलमा बढि दर राखि खरिद गरी वितरण गरेको भनी भुक्तानीको लागि सिफारिस गर्ने वडा अध्यक्षबाट असूल हुनुपर्दछ। रु	९२,९१५

क्रम	कर्मचारीको नाम	असुली रकम
१६.१	वडा नं २ ले प्रतिथान रु.६०१ का दरले ४० थानमा रु.	२४,०४०
१६.२	वडा नं.४ ले प्रतिथान रु.१३५५ का दरले २५ थानमा रु.	३३,८५०
१६.३	३३८७५वडा नं ५ ले प्रति थान रु.१४०१ का दरले ३० थानमा	३५,०२५

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१७			**कार्यक्षेत्र बाहिरको सहायता** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा राजनैतीक दल सम्बद्ध संस्था तथा संगठनलाई आर्थिक सहायता तथा बजेट विनियोजन गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखीदैन। पालिकाले गोभौ ५१७ मिति २०७९।०३।२५ बाट पर्वत जिल्ला स्थित कुश्मा नगरपालिकामा निर्माण भई रहेको मदन आश्रित स्मृती भवनका लागि फर्निचर खरिदबाट अधिकारी उद्योगलाई रु.५६५००० भुक्तानी दिएको पाईयो। भवन निर्माणका लागि भनी वार्षिक सभाबाट बजेट विनियोजन गरी पालिकाको कार्य क्षेत्र बाहिरको संस्थालाई फर्निच खरिद गरेको देखिन्छ। साथै पालिकाको आान्तरिक आयको तुलनामा करिब २० प्रतिशत रकम कार्य क्षेत्र बाहिर तथा जिल्ला सदरमुकाममा निर्माण भई रहेको राजनैतीक दल आवद्ध संस्थालाई कानुनमा उल्लेख भए भन्दा फरक हुने गरी अनुदान दिएको नियम सम्मत देखिएन। रु	५६५,०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१८			**सिमेन्ट खरिद**	१२,५१२

सिमेन्ट खरिद

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा स्वीकृत नर्म्स अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौतामा समेत कार्यालयले तोके भन्दा फरक गुणस्तरमा कार्य गरेमा कार्यालयबाट भुक्तानी नहुने उल्लेख छ । कार्यालयले देहायका योजनामा ओ.पि.सि. सिमेन्टको प्रयोग गर्ने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेकोमा उपभोक्ता समितिले पि.पि.सि. सिमेन्ट खरिद गरी प्रयोग गरेको मू..अ.कर बिजक समावेश गरेकामा समेत कार्यालयले लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी गरेको छ । जिल्ला दररेट अनुसार ओ.पि.सि. सिमेन्टको दर प्रति बोरा रु.९३२ (मू.अ.कर सहित) र पि.पि.सि. सिमेन्टको दर प्रति बोरा रु.८१३ (मू.अ.कर सहित) रहेको छ । जसबाट एकातर्फ तोकिएको गुणस्तर बमोजिमको कार्य भएको छैन भने आर्कोतर्फ प्रति बोरा रु.११८का दरले बढी भुक्तानी भएको छ । तोकिएको गुणस्तरमा कार्य नभएको अवस्थामा यसले निर्माण कार्यको दिगोपनामा असर गर्ने देखिन्छ । नमुना छनौट गरिएका तपसिल बमोजिमको योजनामा तोकिए भन्दा फरक गुणस्तरको निर्माण सामाग्रीको प्रयोग भएको अवस्थामा समेत लागत अनुमान कै दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.

भौचर	योजना तथा उपभोक्ता समिति	सिमेन्ट सप्लायर्स	बोरा संख्या	रकम
५०९	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई भवन	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	३००	३५४००
५०६	साझगाउँ खानेपानी टंकी निर्माण समिति	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	७०	८२६०
४८५	सार्वजनिक शैचालय निर्माण समिति	एस वि ट्रैडलिंक एण्ड सप्लायर्स ६१६०८०१६४	५५	६४९०
४५८	झिम्रु आमा समुह भवन झिलिवराङ्ग	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	८४	९९१२
४१७	साझगाउँ खेलमैदान ट्रष्ट मर्मत	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	६०	७०८०
३६९	पाउदुरखेत मासखर्क उद्यमशिल आमासमुह भवन	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	३५	४१३०
३३८	दलित सशक्तीकरण केन्द्र भवन	आनन्नपुरुण हार्डवेयर	५०	५९००
२९६	एक्लेपाखा चिप्लेढुंगा मोटरबाटो	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	६०	७०८०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
				२६३	हिले दलित समाज घर	लम्साल हार्डवेयर ६००१४९३२५	७०	८२६०		
						जम्मा	७८४	९२५१२		
१९			**पालिकाबाट अनुगमन** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १० अनुसार स्वीकृती नम्सअनुसार लागत अनुमान तयार गरि नियम १२५ अनुसार प्राविधिक मुल्यांकको आधारमा भुक्तानी हुनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । जसअनुसार खरिद गरिएका निर्माण सामाग्रीहरु जडान गरिनुपर्दछ । कार्यालयले उपभोक्ता समितिबाट संचालन गरेको योजनामाहरु प्रयोग हुन सक्ने सामाग्रीहरु पालिकाबाट खरिद गरि वितरण गरेको छ । जसबाट कार्यालयबाट वितरण सामाग्रीहरु जडान कार्य लागत सहभागीता अन्तरगत गर्ने गरी लिने तथा वडाबाट पाईप जडान लगायतका कार्य गरेको भनी सिफारिस गरी जडानको खर्च भुक्तानी लिन सक्ने देखिन्छ । कार्यालयले यस वर्ष देहाय अनुसार परिमाणमा पाईप खरिद गरेकोमा उक्त पाईपहरु जडान गरेको नापी किताब लेखापरीक्षणको क्रममा पेश हुन सकेन । तसर्थ वडाबाट पाईप खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गरी खरिद गरी वितरण गरिएका पाईपहरु जडान भए नभएको संम्बन्धमा पालिकाबाट अनुगमन हुनुपर्दछ ।							

भौचर	विवरण	रकम
३९४	२० एमएमको ५००० मिटर, २५ एमएमको ३७०० मिटर, ३२ एमएमको १८०० मिटर, ४० एमएमको १६०० मिटर र ११० एमएमको ७० मिटर पाईप	७०८४८७
३५८	वडा नं ६ बाट खरिद गरी वितरण गरिएको ६९६० मिटर पाईप	२८५८८५
४९९	वडा नं ५ बाट खरिद २० एमएमको २४०० मिटर, ३२ एमएमको २७०० मिटर र ४० एमएमको १८०० मिटर पाईप	४८१८००
	जम्मा	१४७६१७२

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०			**एम्बुलेन्स खरिद** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ मा खर्चको विल भरपाई सहित खर्च पुष्टिहुने प्रमाण कागजात समावेश गरी खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । कार्यालयले मिति २०७९।०३।२१ मा सम्झौता भएको १२ हप्ता भित्र एम्बुलेन्स आपुर्ती गर्ने गरी श्री अग्नी ईन्कर्पोरेट प्रालिलाई रु.१९९१४७० भुक्तानी दिएको छ । उक्त भुक्तानी परीक्षण गर्दा सप्लायर्सबाट सामान कार्यालयमा प्राप्त भई नसकेको तथा उक्त रकम पेश्की कायम समेत नगरी कुनै प्रकारको जमानत बेगर भुक्तानी दिएकोले सप्लायर्सबाट सामान सप्लाई नभएको अवस्थामा उक्त भुक्तानी रकम जोखिममा पर्ने देखिन्छ । साथै अग्रिम भुक्तानी दिनुपर्ने अवस्थामा पेश्की जमानत सामावे गरी भुक्तानी दिन सकिनेमा कार्यालयले सो समेत गरेको पाईएन । तसर्थ सामान अपुर्ती हुनुपर्व नै सम्झौता अनुसारको १०० प्रतिशत रकम बजेट खर्च लेख्न मिल्ने कानुनी आधार देखिएन । तसर्थ पालिकाले उक्त सप्लायर्सबाट एम्बुलेन्स सप्लाई भएई पालिकाको नाममा नामसारी गरेको प्रमाण तथा खरिद विल पेश गर्नुपर्दछ । अन्यथा उक्त रकम असूल हुनुपर्दछ । रु	१,९९१,४७०
२१			**३ वर्ष अधिको भुक्तानी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४५ अनुसार विनियोजित बजेटले अपुग भई भुक्तानी दिन नसकिएको अवस्थामा भुक्तानी बाँकी विवरण प्रमाणित गरी आगमती वर्ष बजेट व्यवस्था गरी भुक्तानी दिन सकिन्छ । तर मिति २०७६।०१।०१ देखि २०७६।१२।३० सम्म प्रति दिन रु.४ हजारका दरले पातिचौर डिमुवाको बजार क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापन गरेको भनी यस वर्ष गोभौ ३५७ मिति २०७९।०३।२५ बाट चित्र वडा कार्यालय भवन निर्माण शिर्षकबाट एमकेएमटी देवी कार्की कन्ट्रक्सनलाई रु.१९६००० भुक्तानी भएको छ । भुक्तानी गर्दा निजहरुले के कति परिमाणमा फोहोर स्कलन गरि कुन क्षेत्रमा व्यवस्थपन गरेकोहो सोको विवरण खुलेको छैन । संकलित तथा व्यवस्थापन गरिएको फोहोर व्यव्थापन गरेको प्रमाण तथा गत विगत वर्षमा सोही कार्यको भुक्तानी नभएको आधार वेगर ३ वर्ष अधिको दायित्व वापत भनी सभाको निर्णय अनुसार भुक्तानी दिएको छ । यस प्रकारको सभाको गत विगतको दायित्व वापतको रकम भुक्तानीको स्प्ष्ट प्रयोजन तथा प्रगति वेगर भुक्तानी दिने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२२			**ढुवानी** सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सामग्रीको उपलब्धताका आधारमा जिल्ला दररेट समितिले निर्धारण गरे बमोजिम खरिद तथा क्वयरी साईट तोकी सोबाट निर्माण स्थल सम्मको ढुवानी समावेश गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । पालिकाबाट यस वर्ष संचालित योजनामा बालुवा तथा गीट्टी विभिन्न स्थानबाट (२ देखि ८ किलोमिटरसम्म) देखि निर्माण स्थलसम्म ढुवानी गर्दा लाग्ने रकम समावेश सहित निर्माण सामाग्रीको दर कायम गरेको छ । सोही दरको प्रयोग गरी दर विश्लेषण तथा लागत अनुमान तयार गरेको छ । उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा दर विश्लेषणमा समावेश भए अनुसाको स्थानबाट सामाग्रि खरिद गरेको विल संलग्न नराखेकोले के कति किलोमिटर बाट ढुवानी गरेको हो सो सम्बन्धी यकिन गर्न सकिएन् । जसबाट पालिकालाई थप व्ययभार परे नपरेको समेत यकिन गर्न सकिएन । तसर्थ दर विश्लेषणमा समावेश भए अनुसार ढुवानी गरेको देखिने तथा निर्माण स्थल र क्वयारी साईटको सम्बन्धमा प्राविधिकले उल्लेख गरि पालिकालाई थप व्ययभार नपरेको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२३</td><td></td><td></td><td>Front Loading
पालिकाले सोप्रे खानेपानी निर्माण कार्यको लागि रु. ८७९१२९९.89 को लागत अनुमान तयार गरी बोलपत्र (ठेक्का नं. १२।०७८–७९) आव्हान गरेअनुसार दाखिला भएकामध्ये मू.अ. कर समेत रु. ६९,९४,२७७ कबोल अंक भएको कालिगण्डकी सारभुत प्रभावग्राही ठहर गरी स्वीकृत गरेको छ। उक्त बोलपत्र लागत अनुमानको तुलनामा २०.४४ प्रतिशतले घटी रहेको छ । उक्त निर्माण सेवाले नारायणी प्लास्टिक उद्योगबाट वील अफ क्वान्टीटीजमा उल्लेख पाईप खरिद तथा जडान तथा केही अन्य आईटम समेत रु. ३४१५२८८ मा मूल्य अभिवृद्धि कर रु.४४३९८७ समेत प्रथम विलबाट रु. ३८५९२७५भुक्तानी दिएको छ । निर्माण व्यवसायिले पेश गरेको विओक्यूमा लागत अनुमानको तुलनामा विभिन्न साईजका एच डी पी ई पाईप खरिदमा निर्माण व्यवसायीले लागत अनुमान भन्दा २.९४ देखि ४७.०६ प्रतिशतसम्म बढी कबोल गरेको देखिन्छ । कार्यालयले नापी गरेको प्रथम विल अनुसार कुल ७६०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा २००० मिटर मात्र जडान गरेको देखिन्छ । साथै खानेपानी टंकी निर्माण कार्य भई रहेकोको तथा पाउण्डेसन तर्फको मात्र कार्य भएको अवस्थामा बढी दरमा कबोल गरेको आईटमको कार्य सूरुमा गरी भुक्तानी लिएकोले समयमा कर्य सम्पन्न हुनेमा आश्वयस्त हुन सकिएन । समग्रमा २० प्रतिशत भन्दा बढीले घटेको उक्त ठेक्कामा कार्य अन्तिम चरणमा गर्ने खरीद कार्य तथा वढी दर कबोल गरेको ठेक्कामा निर्माण व्यवसायीले खरिद गरेको खरिद विलको भुक्तानी दिएको र काम शुरु समेत नभएकोले समयमा काम सम्पन्न हुने कुरामा आश्वस्त हुन सक्ने स्थित नदेखिएकोले समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न गराई खरिद गरेका पाईपहरु जडान गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्दछ रु.
<table>
<tr><th>पाईपको साईज</th><th>परिमाण (रनिङ्ग मिटर)</th><th>परिमाण (केजी)</th><th>लागत अनुमान दर (केजी)</th><th>कबोल दर</th><th>फरक</th><th>प्रतिशत</th><th>भुक्तानी रकम</th></tr>
<tr><td>63 mm</td><td>५००</td><td>४२५</td><td>२७२</td><td>४००</td><td>१२८.००</td><td>४७.०६</td><td>१७००००.००</td></tr>
<tr><td>50 mm</td><td>५००</td><td>२७१</td><td>२७२</td><td>३८०</td><td>१०८.००</td><td>३९.७१</td><td>१०२९८०.००</td></tr>
<tr><td>40 mm</td><td>८००</td><td>२००</td><td>२७२</td><td>३५०</td><td>७८.००</td><td>२८.६८</td><td>७००००.००</td></tr>
<tr><td>32 mm</td><td>१०००</td><td>३३४</td><td>२७२</td><td>२८०</td><td>८.००</td><td>२.९४</td><td>९३५२०.००</td></tr>
<tr><td>25 mm</td><td>८००</td><td>१६१</td><td>२७२</td><td>३५०</td><td>७८.००</td><td>२८.६८</td><td>५६३५०.००</td></tr>
<tr><td>20 mm</td><td>४०००</td><td>५३६</td><td>२७२</td><td>३२०</td><td>४८.००</td><td>१७.६५</td><td>१७१५२०.००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>७६००</td><td>१९२७</td><td colspan="4">जम्मा रकम</td><td>६६४३७०.००</td></tr>
</table></td><td>६६४,३७०</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२४			**स्वीकृत कार्यक्रम भन्दा फरक कार्यमा खर्च** पालिकाले योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा सभाबाट विनियोजन भए अनुसार फरक नपर्ने गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । गोभौ ४८३ मिति २०७९।०३।२४ बाट भूक वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्यको लागि भनी रु.१० लाख बजेट विनयोजन गरेकोमा उक्त रकमबाट वडा कार्यालय जाने सडक ढलान गर्ने गरी रु.१०९१६८८ को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेकोमा उपभोक्ता समितिले रु.१०९२४१७ को कार्य गरी सम्झौता अनुसार रु.९७५००० भुक्तानी लीएको छ। जसबाट पालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा भवन निर्माणका लागि बिनियोजित बजेटबाट सडक ढलान गरेकोमा सभाको समर्थन समावश गरेको पाईन । तसर्थ विनियोजित भन्दा फरक कार्यमा खर्च गरेको नियमित देखिएन । रु	९७५,०००
२५			**विविध खर्च** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ रु.४६६४२०६ खर्च गरेको छ । पालिकाले विविध खर्चमा आन्तरिक आयको तलुनामा १५० प्रतिशत रकम विविधमा मात्र खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।	
२६			**समितिलाई हस्तान्तरण** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम ११ ले उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि सम्बन्धित निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनसहभागीताबाट व्यहोरिएको श्रम नगद वा जिन्सी समेत कुल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गनुपर्ने र त्यसरी प्राप्त भएको विवरणको अभिलेख सम्बन्धित निकायले राख्नुपर्ने र निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछी सोको रेखदेख मर्मत संभार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति या लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गनुपर्ने व्यवस्था उपनियम १२ मा छ । कार्यालयले यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न आयोजना उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरेको अभिलेख उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित आयोजना समितिलाई नै हस्तान्तरण गरि मर्मत सम्भार र दिगो व्यवस्थापन गराउने सम्बन्धमा पहल हुनुपर्ने देखिन्छ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>सडक ढलानमा बढी दर
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक नियकायले स्वीकृत नर्म्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सडक तर्फको संरचना निर्माण गर्दा नेपाल सरकारबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत दर विश्लेषण नर्म्स २००० को मेसिन प्रयोग गरी १:२:४ को कार्यको प्रति घ.मि.रु.११७६५ र १:१.५:३ को कार्यको प्रति घ.मि.रु.१३९५१ मात्र हुने देखिन्छ । तर कार्यालयले सडक निर्माणको लागि आवश्यक दर विश्लेषण नगरी भवन निर्माणतर्फ १:२:४ को कार्यको प्रति घ.मि.रु.१६७६४ र १:१.५:३ को कार्यको प्रति घ.मि.रु.२००२३ प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार स्वीकृत नर्म्स अनुसार १:२:४ को कार्यको प्रति घ.मि.रु.५०५१ र १:१.५:३ को कार्यको प्रति घ.मि.रु. का दरले बढी हुने गरी लागत अनुमान तयार गरेको छ । उपभोक्ता समितिसँग लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले निम्नानुसारको रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नर्म्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौचर</th><th>योजना तथा समिति</th><th>कार्य</th><th>परिमाण</th><th>बढी दर</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>५०९</td><td>भूक काडा कार्यालय सडक</td><td>१:२:४</td><td>४७.५०</td><td>५०५१</td><td>२३९९२३</td></tr>
<tr><td>१७९</td><td>गुरासावारी शाखा मोटरबाटो ढलान</td><td>१:१.५:३</td><td>११.६९</td><td>५०५१</td><td>५९०४६</td></tr>
<tr><td>३६५</td><td>सरादीखोला चित्रे मवटरबाटो</td><td>१:१.५:३</td><td>५७.८</td><td>५०५१</td><td>२९१८४७</td></tr>
<tr><td>१८१</td><td>कालीमाटीदेखि पञ्चासे सम्म मोटरबाटो दर रु २००२३ प्रयोग गरेको</td><td>१:१.५:३</td><td>१३.७</td><td>६०७२</td><td>८२९४४</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>१३०.६३</td><td>२१२२५.००</td><td>६७३७५८.९९</td></tr>
</table></td><td>६७३,७५८.९९</td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>गुणस्तर परीक्षण
निर्मित संरचनाहरु Standard Specification तथा मापदण्ड अनुसार निर्माण गरिए नगरिएको सम्बन्धमा गुणस्तर परीक्षण हुनुपर्दछ । कार्यालय ले उपभोक्ता समितिबाट निर्माण भएको आर.सि.सी. कार्यमा प्रयोग हुने क्रंक्रिटको क्यूब टेष्ट तथा फलामे डण्डीको टेन्साइल टेष्ट तथा विभिन्न स्थानको लागि ग्याविनको कार्य गर्दा ग्याविनको तारको टेष्ट गरेको देखिने टेष्ट रिपोर्ट समेत संलग्न रहेको पाइएन । यस्तो अवस्थामा निर्मित संरचनाको गुणस्तरमा आश्वस्तता प्राप्त गर्न कठिनाइ हुने तथा आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर हुने हुदा यस तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२९			**प्रगति विवरण** सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७७ को नियम २३(१)मा स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताकोचौमासिक तथा बार्षिक प्रतिवेदन अनुसूची६ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी विषय हेर्ने तालुक निकायमा पठाउनु पर्ने उल्लेख छ । साथै पालिकाले बैकसँग गरेको सम्झौताअनुसार रकम निकासा भएको तथा फरवार्ड फिड गरेको १५ दिन भित्र बैंकले रकम जम्मा गरी रिभर्स फिड गर्नुपर्ने उल्लेख गरेकोमा बैकले १ महिना भन्दा बढी समय पश्चात रिभर्स फिड गर्ने गरेको पाईयो । जसअनुसार पालिकाबाट तोकीएको समयाविध भित्र तालुक निकायमा प्रतिवेदन भएको पाईइन । तसर्थ सम्झौताको पालना गरी समयमै फरवार्ड तथा रिभर्स फिड गर्ने र प्रतिवेदन गर्नेतर्फ ध्यानदिनुपर्ने देखिन्छ।	
३०			**लगत अध्याविधक तथा लगत कट्टा** सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक बर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । लाभग्राहीलको आफन्त मृत्युदर्ता गर्न आएको अवस्थामा मात्र मृत्यु दर्ता गरी लगत कट्टा गरिने जानकारी प्राप्त भएकोले पालिकाले पेश गरेको विवरण तथा लगात कट्टा अभिलेख व्यवस्थित छ भन्न सकिने अवस्था रहेन । तसर्थ पालिकाले यस सम्बन्धमा अनुगमन गरी बैंकमा रकम निकासा भए अनुसार सम्बन्धितले भत्ता बुझेको यकिन गरी लाभग्राही अभिलेख अध्याविधक तथा सुचना फाईल व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।	
३१			**अनुगमन नभएको** शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१३ मा विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण तथा कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान दिने सम्बन्धी व्यवस्था छ । सोही क्रीयाकलापको प्रगति सुचकमा विद्यालयले कार्यक्रम सम्पन्न भएको प्रगति पालिकामा पेश गर्नुपर्ने तथा सोही अनुरुप कार्य भए नभएको सम्बन्धमा पालिकाबाट अनुगमन हुनुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले गोभौ १४९ मिति २०७९।०३।२३ बाट नवजागृती मावि तिलाहारलाई पुस्ताकालय व्यवस्थापन अनुदान वापत रु.६५०००० निकासा दिएकोमा विद्यालयबाट निकासा भए अनुसार कार्य, विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय तथा खर्चको प्रगति प्रतिवेदन पालिकामा पेश भएको तथा पालिकाबाट अनुगमन भएको विवरण लेखापरीक्षणको क्रममा पेश भएन । तसर्थ कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिका अनुसार खर्च भएको देखिने प्रगति प्रतिवेदन तथा पालिकाबाट भएको अनुगमन प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ । रु	६५०,०००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>नमुना विद्यालय अनुदान
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ को क्रियाकलाप नं ८.३ मा नमुना विद्यालयले स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधिभित्र रही न्यूनतम पूर्वाधारहरुको प्राथमिकतामा उल्लेख गरेका क्षेत्रमा भौतिक निर्माण कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । साथै सोही क्रीयाकलापमा साथै विद्यालयबाट स्वीकृत लागत अनुमान अनुसार अनुदान रकम माग गर्ने लगाई स्वीकृत गरी प्रथम किस्ता वापत सम्झौता रकमको ५० प्रतिशत अनुदान निकासा दिने, स्टक्चरलपार्टको कार्य सकिय पश्चात ३० प्रतिशत र कार्य सम्पन्न भए पश्चात २० प्रतिशत रकम अनुदान व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले नव जागृती मावि तिलाहारलाई देहायअनुसार अनुदान दिएकोमा सोबाट विद्यालय व्यवस्थापन गुरुयोजना अनुसार कार्य भएको देखिने प्रगति प्रतिवेदन तथा पालिबाट भएको अनुगमन लेखापरीक्षणको क्रममा पेश भएन । तसर्थ गुरुयोजना अनुसार कार्य भएको देखिने प्रगति प्रतिवेदन तथा पालिबाट भएको अनुगमन प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ । रु
<table>
<tr><th>भौचर</th><th>वापत</th><th>क्रीयकलाप नं</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>३६२</td><td>नमुना विद्यालय शैक्षिक तथा व्यवस्थापकि योजना कार्यान्वयन अनुदान</td><td>२.७.१३.१३</td><td>३००००००</td></tr>
<tr><td>३६२</td><td>प्राविधिक विषय अध्यायन हुने विद्यालय ल्याब सामाग्री सहयोग अनुदान</td><td>२.७.१३.१०</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>३६२</td><td>प्र.अ. र शिक्षकको लागि विद्यालय मार्फत प्रोत्साहन अनुदान</td><td>२.७.१३.१३</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>३४००००००</td></tr>
</table></td><td>३,४००,०००</td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td></td><td>प्राविधिक ग्रेड
हिमालय माध्यामिक विद्यालयका शिक्षक श्री एकनाथ शर्माको तलबी प्रतिवेदनमा प्राविधिक ग्रेड पारित भएको छैन। पालिकाले छुट प्राविधिक ग्रेड वापत एकमुष्ट रु १२०१३२ भूक्तानी गरेकोले छुट भएको प्राविधिक ग्रेड पारित गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु</td><td>१२०,१३२</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३४			**शिक्षक दरबन्दी तथा पदपुर्ति** पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस नगरपालिकाभित्र ५३ सामुदायिक विद्यालय सन्चालनमा रहेका छन । ५३ विद्यालयमा २९५ जना शिक्षक दरबन्दी तथा पदपुर्ति भएको छ । उक्त पदपुर्ति मध्ये १०९ जना करार र १८६ जना स्थायी दरबन्दीमा कार्यरत छन । साथै ५३ विद्यालयमा कुल ५१५४ जना विद्यार्थि रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन । • पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार श्री दुर्गाभवानी प्रावि, श्री बालकल्याण प्रावि र सिद्धबराह प्राविमा शिक्षक शुन्य दरवन्दी रहेको देखिन्छ । • पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार कुल स्वीकृत दरवन्दी भन्दा ३ जना शिक्षक दरवन्दी मिलान भई बढी रहेकोमा उक्त शिक्षकहरु व्यवस्थापन वेगर १०९ जना करारमा राखेको देखिन्छ । पालिकाले विद्यार्थीको तथा शिक्षक अनुपात मिलान हुने गरी शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी नपुग हुने शिक्षकमात्र करारतर्फ राख्ने तथा स्थायी पदपुर्तीको लागि शिक्षक सेवा आयोगसँग माग गरी विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधारगर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३५			**दिवा खाजा** शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुर वाट तयार भएको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।०७९ को क्रियाकलाप नं.२.७.११.१ अनुसार विद्यालयको प्रारम्भिक बाल विकास कक्षा देखि कक्षा ५ सम्म अध्ययनरत बाल बालिकाहरुका प्रति विद्यार्थी दैनिक रु १५ का दरले दिवा खाजा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले यस वर्ष ५३ विद्यालयलाई दिवा खाजा वापत विद्यालयले उपलब्ध गराएको तथ्यांकको आधारमा रु.५४०८००० उपलब्ध गराएको छ । विद्यालयले उपलब्ध गराएको तथा माग गरेको तथ्यांक अनुसार नै खाजा वितरण भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन हुनुपर्दछ ।	
३६			**निकासा अभिलेख** पालिकाले शिक्षकहरुको तलव भत्ता निकासा गर्नु पूर्व दरवन्दी अनुसार कार्यरत शिक्षकहरु यकिन गरी तलव भत्ता निकासा गर्नुपर्दछ । त्यस्तै माग फाराम सोही आधारमा रुजू गरी विद्यालयगत निकासा लेजर तयार गरी निकासा छोड्नुपर्नेमा निकासा लेजर राखेको छैन । पालिकाले दरवन्दी विवरण, कार्यरत शिक्षक विवरण, सो अनुरुपको माग फाराम तथा निकासा लेजर खडा गरी व्यवस्थित रुपमा राख्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३७			**पिएसको विल भन्दा बढी भुक्तानी** पीएस आईटम अन्तरगतको रकम भुक्तानी गर्दा निर्माण व्यवसायिबाट खर्च भएको विलमा समावेश रकममात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ । ठेक्का नं.४।२०७७।७८ बाट महेन्द्र शिखरी मावि भवन निर्माण कार्यको लागि संघीय समपुरकतर्पबाट गोभौ ६३ मिति २०७९।०३।२५ बाट प्रथम विल वापत जग कालिका भगवती निर्माण सेवालाई रु.७८११६२२ मध्ये रु.४०३१३४३ भुक्तानी भएको छ । पालिकाले भुक्तानी गर्दा पिए अन्तरगत विमाको रु.६१०४० को मात्र विल समावेश गरेकोमा रु.६९०६० भुक्तानी गरेकोले रु.८०२० बढी भुक्तानी गरेको छ । उक्त बढी भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्दछ ।	८,०२०
३८			**नमुना विद्यालय भौतीक पूर्वाधार** शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ को क्रियाकलाप नं ८.३ मा नमुना विद्यालयले स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधिभित्र रही न्यूनतम पूर्वाधारहरुको प्राथमिकतामा उल्लेख गरेका क्षेत्रमा भौतिक निर्माण कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । साथै सोही क्रीयाकलापमा साथै विद्यालयबाट स्वीकृत लागत अनुमान अनुसार अनुदान रकम माग गर्ने लगाई स्वीकृत गरी प्रथम किस्ता वापत सम्झौता रकमको ५० प्रतिशत अनुदान निकासा दिने, स्टक्चरलपार्टको कार्य सकिय पश्चात ३० प्रतिशत र कार्य सम्पन्न भए पश्चात २० प्रतिशत रकम अनुदान व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस वर्ष नमुना विद्यालय भौतीक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तरगत नव जागृती माविलाई आर्थिक वर्षको अन्तमा रु. ६३ लाख निकासा दिएकोछ । जसबाट कार्यक्रम कार्नव्यन पुस्तिकामा उल्लेख भएको व्यवस्थाको पलना भएको देखिएन । साथै लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि कार्य सूरु भएको देखिएन । तसर्थ निकासा भएको पूर्वाधार अनुदान रकमबाट निर्माण कार्य भएको देखिने नापी कताब तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ । रु	६,३००,०००
३९			**कर विजक** मुल्य अभिवृद्धी कर ऐन को दफा ५ ले तोकेको ढाँचामा कर विजक जारी गर्ने तथा जारी भएका क विजकहरु सिलसिलेवार हुनुपर्दछ । साथै निर्माण व्यवसायिले जारी गर्ने कर विजकहरुमा सिलसिलेवार प्रिन्टेड नंम्बर सहित क्रमश मिति अनुसार कर विजक जारी हुनुपर्दछ । कार्यालयले गोभौ ६९ मिति २०६९।०३।२५ बाट राम्जा आयुर्वेद औषधालय निर्माण कार्य अन्तरगत श्री अपार निर्माण सेवालाई रु.३७९०१९ मुअ कर सहित रु.३२९४५५६ भुक्तानी दिएको छ । तर भुक्तानीको श्रेस्तासँग संलग्न निर्माण व्यवसायिले जारी गरेकव कर विजक नं. हातले लेखेको तथा सिलसिलेवार भएको देखिएन । तसर्थ पालिकाबाट भुक्तानी भएको कर रकम सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा समायोजन गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्दछ । रु	३७९,०१९

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४०			**BOQ मा सवारी साधन** सार्वजनिक लेखा समितिको मिति २०६९।०१।०८ को निर्णय अनुसार निर्माण कार्यसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नराख्ने सामान, सवारि साधन, कार्यलय सम्बन्धी खर्च लगायत निर्माण कार्यको लागत वृद्धि गर्ने विषयहरु लागत अनुमान तथा विओक्युमा समावेश गर्न नपाईने उल्लेख छ । तर कार्यलयले संघीय सरकार हस्तान्तरित पुजिगत तर्फ राम्जा आयुर्वेद औषधालय भवन निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा कार्यालयका लागि मोटर साईकल पिए आईटममा समावेश गरेको देखिन्छ । सोही अनुसार रु.२६९९०० को १५० सिसिको मोटर साईकल खरिद सहित निर्माण व्यवसायिलाई गोभौ ६९ मिति २०७९।०३।२५ बाट प्रथम विल वापतको रकम रु.३६९८६८६ भुक्तानी दिएको छ । खरिद गरिएको मोटरसाईकल कार्यालयको नाममा समेत नामसारी नभएको र कार्यालयको जिन्सी खातमा समेत दाखिला नभएकोले उक्त खरिद गरिएको मोटर साईकल पालिकाको स्वामित्वमा रहेको देखिएन । साथै संघीय सरकार हस्तान्तरित अनुदानबाट निर्माण हुने आयुर्वेद औषधालयको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक लेखा समितिको निर्णय प्रतिकुल हुने गरी सावारी साधन निर्माण कार्यको विओक्यूमा समावेश गरी खरिद गरेको नियम सम्मत देखिएन । तसर्थ पालिकाले संघीय श्रोतबाट निर्माण कार्यको लागत प्राप्त रकमबाट सवारी साधन खरिद गर्न नपाउने देखिएको विओक्युमा समावेश गरी सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिकुल कार्यको नियमित गरी खरिद गरिएको मोटरसाईको पालिकाको नाममma नामसारी भएको प्रामाण र मोटर साईकल खरिद वापतको रकम पालिकाश्रोतबाट खर्च लेखि संघीय संचितकोष फिर्ता हुनुपर्दछ । रु	२६९,९००
४१			**नागरिक आवास** गण्डकी प्रदेश पर्वत जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं १ अन्तरगत मोदी गाउँपालिकामा ८६ वटा खरको छानो मुक्त घर निर्माणका लागि प्रति घर रु.५०००० दरले पालिकालाई बजेट प्राप्त भएको छ । सुरक्षित नागरीक आवाश कार्यक्रम संचान कार्यविधि अनुसार अनुसूची १ को ढाँचामा प्राविधिक प्रतिवेदन तथा लाभग्राहीसँगको भएको सम्झौता बुदा नं.५ मा पहिलो किस्ताको ६० प्रतिशत रकम सम्झौता गर् पश्चात भुक्तानी हुने र बुदा नं.६ मा निर्माण सम्पन्न भई प्राविधिक प्रतिवेदन प्राप्त भए पश्चात अन्तिम किस्ता वापतको ४० प्रतिशत रकम भुक्तानी हुने उल्लेख छ । जसअनुसार पालिकाले निर्माण समन्न गर्ने लाभग्राहीलाई सामान खरिद गरेको विल तथा अनुसूची १ को ढाँचाको प्रतिवेदन संलगन गरि ३८ वटा घर निर्माणका लागि एकमुष्ट रु.५०००० निकासा दिएको छ। निर्माण सम्पन्न भएको घरको फोटो लगायतका तथा प्राविधिक मुल्यांकन संलग्न गरेको देखिएन । पालिकाले प्राविधिक प्रतिवेदन कार्यविधिको अनुसूची १ को ढाँचा तयार गरिएको जसमा निर्माण सम्पन्न भए नभएको मात्र उल्लेख गर्ने भएकोले सोही अनुसार निकासा दिएको पालिकाको भनाई रहेको छ । अतः पालिका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरु बाट अनुगमन गरी निकासा भए अनुसार निर्माण सम्पन्न भए नभएको सुनिश्चत हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४२			**निर्माण सामाग्रीको पुनः प्रयोग** निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण स्थालमा उपलब्ध हुने निर्माण सामाग्रीहरु पुनः प्रयोग गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । कार्यालयले महेन्द्र शिखरी मावि भवन निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण स्थलमा भएको ९३.५२ घनमिटर माटोको गारो सहितको ढुंगाको पर्खाल भत्काउने कार्यको प्रति घनमिटर रु.८०० को दरले हुने उल्लेख छ । तर उक्त भत्काउने कार्यबाट प्राप्त ढुंगा पुनः प्रयोग हुने गरी लागत अनुमान तयार नगरी स्टोन सोलिङ्ग तथा वालमा आवश्यक ढुंगा प्रति घनमिटर रु.१४५० का खरिद गर्ने लागत अनुमान तयार गरेको छ । निर्माण स्थालमा प्राप्त ढुंगाको पर्खाल भत्काई ढुंगा पुनः प्रयोग नभएको भन्नेमा आश्वस्त हुने सकिएन । जसबाट निर्माण व्यवसायि श्री जुम्ली नीर्माण सेवाले उक्त ढुंगाको प्रयोग गरी कार्य नगरेको प्रमाण संलग्न नरहेकोले ६४.४ घनमिटरको प्रति घनमिटर रु.१४५० का दरले रु.९३३८० बढी भुक्तानी भएको छ । तसर्थ सोही स्थानको ढुंगा प्रयोग हुने गरी लागत अनुमान तथा सम्झौता नगरी बढी भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्दछ । रु	९३,३८०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४३			**राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार** शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रको च.नं. २२५ मिति २०७९।०३।१७ को पत्रअनुसार आर्थिक वर्षमा विनियोजिगत बजेटबाट कार्यसम्पन्न हुन नसकेको अवस्थामा बैकल्पीक व्यवस्थाको लागि अनुरोध भई आएकोले आगामी वर्ष बजे६ विनियोजन नभएकोले विद्यालयलाई जिम्मेवार बनाई राष्ट्रपति शैक्षिक सुधारको रकम निकासा दिने तथा कार्यसम्पन्न नभई बाँकी रकम रोक्का राखि प्रगतिको आधारमा फुकुवा गर्ने व्यवस्था मिलाउने भनी मिति २०७९।०३।१७ मा निर्णय भए अनुसार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । सोही अनुसार यस पालिकाले गोभौ ५९ मिति २०७९।०३।२५ मा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तरगत देहायका विद्यालयलाई निम्नानुसार रकम निकासा दिएको देखिन्छ । तर विद्यालयबाट निर्माण कार्य सम्पन्न भएको देखिने कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तथा नापी किताब लेखापरीक्षण अविधि २०७९।०५।३० सम्म पालिकामा पेश भएको देखिइन । तसर्थ विद्यालयलाई निकासा भएको देहायअनुसारको रकमबाट छनौट भए अनुसार २ कवठे तथा ४ कोठे भवन निर्माण भएको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तथा नापि किताब पेश हुनुपर्दछ । रु	१८,०००,०००

सिनं	विद्यालय	वापत	रकम
१	जननेत्र कावि देउपुर	४ कोठे भवन	३६०००००
२	हिमालय मावी देउराली	२ कोठे भवन	१८०००००
३	नवदुर्गा प्रावि तिलाहार	२ कोठे भवन	१८०००००
४	आदर्श प्रावि देउपुर	२ कोठे भवन	१८०००००
५	पशुपति आवि देउपुर	२ कोठे भवन	१८०००००
६	जीवनज्योती आवि राम्जा	४ कोठे भवन	३६०००००
७	कृष्ण प्रावि बाजुङ्ग	४ कोठे भवन	३६०००००
	जम्मा		१८००००००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४४			**सामाजिक परीक्षण तथा लेखापरीक्षण** शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुर वाट तयार भएको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।०७९ को क्रियाकलाप नं.२.७.१३.१ मा सामाजिक परीक्षण तथा लेखापरीक्षणको लागि अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष ११ माध्यामिक विद्यालयलाई रु.१५ हजारका दरले र ५३ आधारभुत विद्यालयलाई रु.१० हजारका दरले रु. ६९५००० निकासा दिएको छ । तर विद्यालयबट सामाजिक लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको प्रतिवेदन पालिकामा पेश भएको देखिएन । तसर्थ सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु	६९५,०००
४५			**दोहोरो भुक्तानी** पालिकाको विद्यालयहरुमा कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थिहरुलाई विद्यार्थि संख्याका आधारमा अनिवार्य नेपाली, गणित तथा अंग्रेजी लगायतका पुस्तक संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान प्राप्त हुने व्यवस्था छ। पालिकाले निम्न विद्यालयहरुलाई पुस्तक खरिद गरेको बिलको आधारमा समानिकरण अनुदानबट पुन: भुक्तानी दिएको पाइयो। दोहोरो पाठ्यपुस्तक वापतको रकम असुल हुनुपर्ने रु	२०६,५३५

विद्यालयको नाम	पुस्तकको नाम र कक्षा	विद्यार्थि संख्या	दर	रकम	७५% ले हुने रकम
श्री सरस्वती माध्यामिक विद्यालय	कक्षा ६ को सेट	२१	७१२।८०	१४९६८।८०	११२२७
	कक्षा ७ को सेट	२२	७५२।४०	१६५५२।८०	१२४१५
	कक्षा ८ को सेट	२२	७६१।३०	१६७४८।६०	१२५६१
	कक्षा ९ को सेट	२४	७७४।४०	१८५८५।६०	१३९३९
सरस्वती मा वि को जम्मा				**६६८५५।८०**	**५०१४२**
श्री नवजागृति माध्यमिक विद्यालय	कक्षा ६ को सेट	६७	७१२।८०	४७७५७।६०	३५८१८
	कक्षा ७ को सेट	७८	७५२।४०	५८६८७।२०	४४०१५

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
					कक्षा ८ को सेट	७८	७६१।३०	५९३८१।४०	४४५३६		
					कक्षा १० को सेट	८६	४९६।५०	४२६९९	३२०२४		
				नवजागृतिको मा वि जम्मा				**२०८५२५।२०**	**१५६३९३**		
				कुल जम्मा				**२७५३८१**	**२०६५३५**		
४६			**शिक्षक तलबमा बढी निकासा** पालिकाले शिक्षक तलब निकसा गर्दा शिक्षकको सरुवा, रमाना, अवकाश, मृत्यु लगायतका शिक्षक सम्बन्धी अभिलेख अध्यावधिक गर्ने र सोही अनुसार विद्यालयबाट माग फारम पेश भए नभएको रुजू गरी तलब भत्ता निकासा दिनुपर्दछ । तर पालिकाले सो नगरी देहाय अनुसार शिक्षकको तलबमा बढी निकासा दिएको देखिन्छ ।								
४६.१			पालिकाले गोभौ ११३ मिति २०७८।१२।२९ बाट तेस्रो त्रैमासिकको शिक्षक तलब भत्ता निकासा गर्दा मिति २०७८।११।२१ मा मृत्यु भएका गुरुङ्ग गाउँ आविका शिक्षक श्री राज बहादुर पुनको नाममा २०७८ चैत्र मसान्त सम्मको रु.१४४३४६ निकासा गरेको छ । मिति २०७८।११।२१ सम्मको रु.७६१२९ मात्र निकासा हुनुपर्नेमा रु.१४४३४६ निकासा भएकोले रु.६८२१७ बढी निकसा भएको छ । शिक्षक मृत्यु पश्चातको निकासा भएको रकम असूल हुनुपर्दछ । रु								६८,२१७
४६.२			गोभौ ५ मिति २०७८।०६।२० बाट प्रथम त्रैमासिकको शिक्षक तलब भत्ता निकासा गर्दा गुरुङ्ग गाउङ्ग आविका शिक्षक श्री सतिस कुमार चौरासियाको नाममा पर्व खर्च रु.२९५६४ सहित रु.१३९६४६ निकासा भएको छ । तर मिति २०७८।०५।१६ मा विद्यालयबाट भएको रकमानामा विद्यालयले मिति २०७८।०४।१२ सम्मको तलब भत्ता भुक्तानी गरेको तथा ततपश्चातको तलब सरुवा भएकै विद्यालयबाट भुक्तानी हुने उल्लेख छ ४। जसअनुसार पालिकाले निजको नाममा रु.१४६७७ मात्र रकम निकासा दिनुपर्नेमा पर्व खर्च सहित रु.१३९६४६ निकासा गरेकोले रु.१२४९६९ बढी निकासा भएको देखिन्छ । उक्त रकम असूल हुनुपर्दछ । रु								१२४,९६९

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४६.३			पालिकाले गोभौ ११३ मिति २०७८।१२।२९ बाट तेस्रो त्रैमासिकको शिक्षक तलब भत्ता निकासा गर्दा मिति २०७८।१२।१३ मा कास्की सरुवावा भई गएको श्री धौलाश्री प्राविका शिक्षक पूर्ण कुमारी गुरुङ्ग नाममा २०७८ चैत्र मसान्त सम्मको रु.१४४०४६ निकासा गरेको छ । निजको रमानामा चैत्र १३ सम्म तलब भत्ता निकासा भएको भनीएकोमा मिति २०७८।११।१३ सम्मको रु.११८७२६ मात्र निकासा हुनुपर्नेमा रु.१४४०४६ निकासा भएकोले रु.२५३२० बढी निकसा भएको छ । शिक्षक सरुवा भए पश्चातको निकासा भएको रकम असूल हुनुपर्दछ । रु	२५,३२०
४७			**व्यक्तिगत घटना दर्ता** व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर संचालनमा यस वर्ष रु ५९५००० विनियोजन भएकोमा शिविर संचालन भएको पाइएन। पालिकाले घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम शीर्षकमा रु २२२००० विनियोजन भएकोमा स्टेशनरी, संचार, खाना खाजा, सहभागी भत्ता तथा प्रशिक्षण भत्ता वापत रु १८३५३० खर्च गरेको छ। पालिकाले सशर्त कार्यक्रममा आएको बजेटको मुख्य कार्य नगरी बैठक भत्ता लगायतका कार्यमा मात्र गरेको खर्च नियम संगत नदेखिएको रु	१८३,५३०
४८			**कृषक अभिलेख** नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि २०७७ को बुदा नं.१२(२) मा संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट संचालन हुने कार्यक्रम संचालन गर्दा अन्य कार्यालयसँग समन्वय गर्नुपर्ने तथा १२(३) मा एकै प्रकृतिको कार्यको लागि एक बढी कार्यालयबाट अनुदान दिन नपाउने व्यवस्था गरेको छ । तर यस वर्ष संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले संचालन गरेका कार्याक्रम तथा पालिकाले संचालन गरेका आयोजना, कार्यक्रम, कृयाकलापहरु अन्तर्गत गत विगत तथा यस वर्षमा कुन कुन कृषकलाई पुरै वा आंशिक शसर्त निशर्त वस्तुगत, नगद अनुदान तथा प्राबिधिक सेवा परामर्श सिपविकास तालिम दिइएको थियो सो को व्यबस्थित अभिलेख राखि कृषकगत प्रोफाइल लगत राखेको पाइएन । कृषकगत, लगत नहुंदा एकै प्रकृतिका कार्यक्रम एवं कृयाकलापहरुमा उहि व्यक्ति, संस्था तथा समुदाय दोहोरिन सक्ने र अनुदान प्रदान गर्नु पर्ने कृषकहरु सम्म उक्त कार्यक्रमको पहुंचको अवसरबाट बञ्चित हुनुपर्ने देखिन्छ । तसर्थ कृषकगत प्रेफाइल लगत अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्दछ ।	
४९			**बैठक भत्ता** नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७७ को बुँदा नम्बर ७.१.१ मा बैठक भत्ताको मापदण्ड अनुसार एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी र कर्मचारी उपस्थित बैठकमा भत्ता प्रदान नगर्ने तथा कानुन अनुसार गठन भएका समितिहरुको बैठकका लागि मात्र भत्ता प्रदान गर्ने उल्लेख छ। पालिकाबाट विभिन्न मितिमा विपन्न नागरिक सिफारिश समितिको बैठक बसेको भनि देहायका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई बैठक भत्ता लिए भुक्तानी भएको देखिन्छ । पालिकाको आर्थिक	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			सहायता तथा विपन्न वर्ग सिफारिस समिति कानुन द्धारा गठीत भए अनुसार भएकोले बैठक भत्ता खर्च लेखेको पालिकाको भनाई रहेको छ । अतः पालिकाले यस प्रकारका समितिको बैठक बसी भत्ता खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

सि.नं.	पदाधिकारी तथाकर्मचारीको नाम	बैठक संख्या	दर	रकम
१	अध्यक्ष श्री प्रेमप्रसाद पौडेल	१७	१२७५	२१६७५
२	अध्यक्ष श्री हिरादेवी शर्मा	१	१२७५	१२७५
३	उपाध्यक्ष श्री सेतीमहत	५	१२७५	६३७५
४	प्र.प्र.अ. श्री किसानबहादुर क्षेत्री	२२	१२७५	२८०५०
५	वडाध्यक्ष श्री विमललामिछाने	११	१२७५	१४०२५
६	वडाध्यक्ष श्री शुकबहादुर गुरुङ	१	१२७५	१२७५
७	कार्यपालिका सदस्यश्री लक्ष्मी वि.क.	१	१२७५	१२७५
८	शिक्षा अधिकृत श्री झकप्रसाद गौतम	५	१२७५	६३७५
९	अधिकृत छैटौं श्रीप्रविन पोख्रेल	५	१२७५	६३७५
१०	लेखा अधिकृत श्रीतेजुराम सुनार	१	१२७५	१२७५
११	जन स्वा. निरीक्षकश्री उमेश कुमार अधिकारी	१७	१२७५	२१६७५
१२	हे.अ. श्री प्रकाशसुवेदी	१४	१२७५	१७८५०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

१३	कविराज निरीक्षक श्रीप्रकाश चन्द्र सुवेदी	८	१२७५	१०२००
जम्मा				**१३७७००**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५०			**सामाग्री वितरण** बार्षिक कार्यक्रम अनुसार पालिकाले दलित सशक्तिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत रु ३९८००० को सिलाई मेशिन लगायतका सामाग्री र दलित तथा बालबालिका लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत रु २३९९९९ को नौमती बाजा समेत रु ६३७९९९ को सामाग्री वितरणको लागि खरिद गरेको छ। लेखापरीक्षण अवधि २०७९।०५।२६ सम्म पनि पालिकाले उक्त सामाग्रीहरु वितरण नगरी स्टोर गरेको पाइयो। तसर्थ पालिकाले वर्षान्तको अन्तिममा सामाग्रीहरु खरिद मौज्दात राख्ने विषयमा ध्यान दिई उक्त सामान वितरण गर्नुपर्दछ ।	
५१			**आय अनुमान तथा असूली स्थिति** पालिकाले यो वर्ष आन्तरिक श्रोतबाट रू.१ करोड ६५ लाख राजस्व संकलन हुने अनुमान गरेकोमा पालिकाबाट प्राप्त अभिलेख अनुसार यस वर्ष देहाय अनुसार शिर्षकमा रू. ३८ लाख ११ हजार संकलन भएको देखिन्छ ।	

शीर्षक	अनुमान	असुली	प्रतिशत
एकीकृत सम्पत्ती कर	२००००००	०	०.००
भुमि/मालपोत कर	२००००००	५८२२७०	२९.११
घर बहाल कर	५०००००	२८४४१५	५६.८८
विज्ञापन कर	२०००००	०	०.००
नक्सा पास दस्तुर	९०००००	०	०.००
व्यक्तीगत घटना दर्ता दस्तुर	४०००००	४५०२३७	०.००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				व्यवसाय दस्तुर	१००००००	३२२८३०	३२.२८	
				न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	४६००	०.००	
				अन्य प्रशासनीक सेवा शुल्क (सिफारिस दस्तुर समेत)	२००००००	१९२४०५०	०.००	
				ढुंगा गिटी बालुवा	६००००००	०	०.००	
				अन्य राजस्व	१५००००००	८६३००	५.७५	
				विउ विजन (कृषि)	०	१५६६१२	०.००	
				जम्मा	१६५००००००	३८११३१४	२३.१०	
			उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले गरेको अनुमानको तुलनामा २३.१० प्रतिशतमात्र राजस्व आम्दानी भएको देखिन्छ । पालिकाले यस वर्ष आय अनुमान गरेका उपरोक्त अनुसार ४ शिर्षकमा शुन्य, ३ शिर्षका ३५ प्रतिशत भन्दा कम, १ शिर्षकमा ६० प्रतिशत भन्दा कम, एक शिर्षकमा ९६ प्रतिशत तथा १ शिर्षकमा अनुमान भन्दा बढी आय गरेको देखिन्छ । साथै पालिकाले आय अनुमान नगरेका दुई शिर्षकमा आय भएको समेत देखिन्छ । जसबाट पालिकाको आय अनुमानत तथा असूली प्रकृया यथार्था रहेकव छ भन्न समेत सकिएन । साथै पालिकाको आन्तरिक आय वृद्धीका सम्बन्धमा राजस्व परामर्श समिति गठन भएकोमा उक्त समिति सक्रीय भई अनुमान अनुसारको राजजस्व संकलन नहुनेको कारण तथा आय संकलन गरि आय वृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिएको देखिएन । तसर्थ पालिकाले आयको दायरा विस्तार गर्दै असुली प्रकृया प्रभावकारी वनाई राजस्व संकलन वढाउनु पर्दछ।					
५२			**वडा आयको शिर्षक गत असूली र दाखिला** पालिकाले स्वीकृत म.ले.प.फा. नं. अनुसार राजश्व आम्दानी तर्फ दैनिक, शिर्षकगत तथा गोस्वारा खाता राख्नुपर्दछ । पालिका वडाहरुले यस वर्ष राजश्व आम्दानी तर्फ दैनिक राजश्व आम्दानी खाता (म.ले.प.फा.नं. १०२), प्राप्त सवै राजश्वको गोस्वारा भौचर (म.ले.प.फा. नं. १०३), राजस्व आम्दानीको शीर्षकगत खाता (म.ले.प.फा. नं. १०४), राजस्व आम्दानीको गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०५), राजस्व आम्दानीको दैनिक नगद प्राप्त गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०६), राजस्व आम्दानीको दैनिक बैङ्क भौचर प्राप्त गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०७) राखेको देखिएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार म.ले.प.फा. नं. हरु नराखेकोले राजश्वको लेखापरीक्षणबाट प्राप्त हुनुपर्ने सवै राजस्व प्राप्त गरेको र प्राप्त सवै राजस्व वैङ्क दाखिला गरेको एकिन गर्न सकिएन । तसर्थ वडाहरु आम्दानी जस्तो सम्वेदनशील विषयमा गम्भिर भई अनिवार्य रुपमा राख्नुपर्ने खाताहरुको प्रयोग गरी आन्तरिक आयको लेखालाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५३			**प्राकृतीक श्रोत** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (क) वमोजिम नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र वातावरणीय प्रभाव मूल्याँकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणबाट तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको बिक्रि गर्नसक्ने व्यबस्था छ । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको खोला, खोल्सी तथा जमिनबाट सँकलन गर्न सकिने स्लेट, ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको परिमाण यकिन गर्न वातावरणीय प्रभाव मूल्याँकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण गराएको देखिएन। पालिका क्षेत्रभित्र रहेको विभिन्न परियोजनाका कार्य सञ्चालन गर्न र पालिकाले उपभोक्ता समिति तथा विभिन्न माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने योजनाहरुमा पालिका क्षेत्र भित्रका ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको निशुल्क प्रयोग भई रहेको छ तापनि पालिकाले ती सामग्रीको जिल्ला दरको आधारमा भुक्तानी दिएको छ। निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिले पालिकाको स्रोत निशुल्क प्रयोग गरी पालिका तथा अन्य योजना व्यवस्थापनबाट रकम भुक्तानी लिने गरे तापनि पालिकालाई सामग्रीको रोयल्टी तथा शुल्क बुझाएको देखिदैन । अतः पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका ढुँगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुमा प्रदेश कानून बमोजिम कर लगाई आम्दानी वढाउने तथा उपलब्ध सामग्रीको अव्यवस्थित उत्खनन, सँकलन तथा उपयोग स्थितिलाई व्यवस्थित वनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखियो ।	
५४			**सम्पत्ती कर** स्थानीय सरकार संचानल ऐन २०७४ को दफा ५५ मा पालिकाले आफ्नौ अधिकार क्षेत्रभित्र एकीकृत सम्पत्ती कर तथा घरजग्गा कर लगाउने सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वरेष एकीकृत सम्पत्ती करमा रु.२० लाख अनुमान गरेको आम्दानी शुन्य रहेको छ । पालिकाले आफ्नौ क्षेत्रमा रहेका मोदी हाईड्रो पावर, लाल्टीन रिरोर्ट लगायतकाको सम्पत्तीको अभिलेख लेखापरीक्षणको क्रममा पेश नगरेकोले निजहरुबाट असूल हुन बाँकी सम्पत्ती कर तथा पालिकाको आर्थिक ऐन अनुसार लाग्ने कर रकम यिकन गर्न सकिएन । साथै नेपाल सरकारबाट प्राप्त विद्युत रोयल्टी रकमबाट पालिका क्षेत्र भित्रका सबै घरधुरी ३० युनीट सम्मको विद्युत महशुल पालिकाले तिर्ने गरेकोमा सम्पत्ती कर भने असूल गरेको देखिएन । पालिकाले निर्वाचन केन्द्री भई वितरणमुखि कार्यक्रम संचालन गरेको तर बजेट अनुमानमा उल्लेख भए अनुसार सम्पत्ती कर असूल गरेको नदेखिएको यस सम्बन्धमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ । साथै पालिका क्षेत्रभित्र रहेका मोदी हाईड्रोपावर, लाल्टिन रिसोर्ट लगायतको सम्पत्ती विवरण सहित लाग्ने कर रकम हिसब गरि असूल गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५५			**दरबन्दी भन्दा बाहिरको करारसेवा** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न ३७ पदमा ६० जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.३९७९७४५ खर्च लेखेको छ । साथै पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार स्थाथयी तर्फ शिक्षातर्फ स्वीकृत दरवन्दी भन्दा बढी १, ईन्जिनियरमा १ तथा सहायक महिला विकास निरीक्षकमा ३ जना गरी ५ जान बढी रहेको देखिन्छ । निजहरुको तलबममा यस वर्ष पालिकाले रु.२८४५३०० खर्च गरेको छ । दरबन्दि भन्दा बढी कर्मचारी रहेको नियमसम्मत देखिएन। त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको ईन्जिनियर, उद्यम विकास सहजकार्ता लगायत विभिन्न १२ पदमा २१ जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु.९७३२२०० खर्च लेखेको छ । पालिकाको आन्तरिक आम्दानी रु.३८ लाख ११ हजार मात्र रहेकोमा दरबन्दि भन्दा बढी कर्मचारी राखि आन्तरिक आयको तुलनामा २५५ प्रतिशत रकम खर्च गरेको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान तथा राजस्वबाँडफाँडबाट कर्मचारी स्वीकृति दरबन्दि भन्दा बढी कर्मचारि राखि खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ । .	
५६			**गत वर्षको बाँकी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्न नियमावली २०७७ को नियम ४५ मा खाजा खाना लगायत विविध खर्चमा भुक्तानी बाँकीको विवरण राखि भुक्तानी दिन नपाईने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले पालिकाले विवधि खर्च गर्दा आन्तरिक आयलाई समेत ध्यानमा राखि गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले यस वर्ष गत वर्गको भुक्तानी बाँकीको विवरण वेगर राष्ट्रीय सभाका अध्यक्ष कप संचानल बापतको रकम भनी वडा समितिको निर्णय तथा सिफारिसको आधारमा मोदी कोशेली तथा सौगात घरलाई रु.४६२८५ र राष्ट्रीय सभा अध्यक्ष संचालन कप समितिलाई खाजा खाना खेलकुद सामाग्री लगायत वापत भनी रु.२०३७१५ सम्त रु.२५०००० भुक्तानी दिएको छ । उक्त कार्यक्रममा गत विगतमा समेत भुक्तानी भएकोले यस वर्षको भुक्तानी रकम दोहोरो परे नपरेको तथा उक्त खेलकुद कार्यक्रमको एकीकृत आय व्याय तयार गरि आम्दानी र खर्चको हिसाब समेत समावेश भएको देखिएन । जसबाट पालिकाले कानुन विपरित हुने गरी आध्यक्ष कप संचालन वापतको रकम भनी वडा समितिको निर्णय तथा सिफारिसको आधारमा कार्यपालिका तथा सभाबाट निर्णय गरी भुक्तानी दिएको छ । तसर्थ यस प्रकारका विविध खर्चहरु गत विगतका दायित्व वापत भुक्तानी दिनमिल्न कानुनी व्यवस्था नभएकोले सभाबाट निर्णय गरी भुक्तानी दिने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५७			**वडा अध्यक्षको भ्रमण तथा विविध खर्च** मिति २०७८।०९।२४ देखि ९।३० सम्म पोखरा गएको भनी गोभौ २६४ मिति २०७८।१०।१८ बाट विभिन्न मितिमा पोखरा तथा काठमाडौ गएको भनी प्रतिवेदन तथा स्पष्ट प्रयोजन बेगर रु.६३८७५ दैनीक प्रभण भत्ता भुक्तानी लिएको देखिन्छ । सोही भौचरबाट निजले रामु कृषि तथा भेडा बाख्रा फर्ममा मासू खाना खाएको भनी रु.१८५०० को पान विल तथा सुवेदी स्टेशनरी एण्ड बुक्स सेन्टर कुश्माबाट रु.१६९५० का मास्क सेनीटाईजर खरिद गरेको भनी रु.१६९५० शोधभर्ना भुक्तानी लिएको देखिन्छ । मोदी गाउँपालिकाको दशौ गाउँसभा मिति २०७८।०९।२९ मा संचालन भएको छ । उक्त गाउँसभामाईनुट अनुसार वडा नं ३ का अध्यक्ष श्री देवेन्द्र कार्की सभामा उपस्थित भई हाजिर गरेको देखिन्छ । गाउँसभाको समयमा पोखरा भ्रमाणमा रहेको र खरिद गरिएका सामान वडाको जिन्सीमा दाखिला नगरेको देखिएकोले निजले शोधभर्ना भुक्तानी लिएको रकम वास्तविक खर्च हो भन्न सकिने अवस्था छैन । साथै बाख्रा फर्ममा खाजा खाना खाएको भनी विल पेश गरेकोले निजले पेश गरेको विल विश्वसनीय देखिएन । तसर्थ पालिकाले यस सम्बन्धमा छानवीन गरी भुक्तानी दिन नमिल्ने रकम असूल गर्नुपर्दछ । रु	८६,९५०
५८			**पेश्की बाँकी** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उतरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ५२ को उपनियम ३ मा कार्यालयले प्रचलित कानून बमोजिम दिएको पेश्की म्याद नाघेको र म्याद ननाघेको छुट्टाछुट्टै अभिलेख राख्ने तथा उपनियम ४ मा लेखापरीक्षण गर्ने निकायले फर्छ्यौट हुन बाँकी पेश्की रकमलाई अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्दा नियमानुसार म्याद ननाघेको पेश्कीलाई बेरुजू नमानिने उल्लेख छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार देहाय अनुसार पेश्की रकम २०७८।७९ को आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा देहाय अनुसार पेश्की बाँकी रहेको देखिन्छ । उक्त बाँकी पेश्की रकम तोकिए बमोजिम फर्छ्यौट हुनुपर्ने देखिएको रु.	८७५,०००

सि.नं.	पेश्की लिएको मिति	गो. भौ. न.	पेश्कीको विवरण	पेश्की लिने ब्यक्ती फर्म वा कम्पनीको नाम	जम्मा बाँकी पेश्की		
					म्याद ननाघेको	म्याद नाघेको	जम्मा
१	०२/१८/२०७९	४१	रम्जा आयूरवेद ओषधालय भवन निर्माण	अपार निर्माण सेवा	११२५०००	०	११२५०००
२	०८/२२/२०७८	१४१	विविध खर्च	गैर सरकारी संस्था महासंघ नेपाल	०	१५०००	१५०००

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति		बिषय									बेरुजु रकम
				३	०७/२३/२०७८	२५	साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	खोलाखेत तरकारी पकेट विकास केन्द्र	०	६००००	६००००		
				४	०९/०७/२०७८	७९	मोदी १ मठमन्दिर संरक्षण	मोदी- १ मठमन्दीर संरक्षण	०	१२००००	१२००००		
				५	१०/१६/२०७८	१३१	सुरक्षित मातृत्व आमा समूह भवन सौचालय निर्माण मोदी ६	सुरक्षित मातृत्व आमा समुह भवन सौचालय निर्माण	०	४००००	४००००		
				६	१२/०७/२०७८	२४०	राम्जा ठाँटी गोतामेथर मोटरबाटो	राम्जा ठाँटि गोतामेथर मोटरबाटो निर्माण	०	२०००००	२०००००		
				७	०१/२५/२०७९	५८२	दलित लक्षित कार्यक्रम मोदी १	दलित लक्षित कार्यक्रम	०	२५०००	२५०००		
				८	०७/०७/२०७८	२१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत (मसलन्द खर्च)	देव वहादुर मल्ल	०	२५०००	२५०००		
				९	०८/०८/२०७८	१०८	विपद व्यवस्थापन मोदी २	गायत्री चपाई	०	१०००००	१०००००		
				१०	०८/१२/२०७८	११५	विविध वैठक सचालन	विकास शर्मा	०	१६०००	१६०००		

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति		बिषय									बेरुजु रकम
				११	०९/१३/२०७८	४४	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	देव वहादुर मल्ल	०	३००००	३००००		
				१२	१०/२४/२०७८	६१	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत (मसलन्द खर्च)	विष्णु प्रसाद पौडेल	०	२५०००	२५०००		
				१३	०१/१६/२०७९	१६३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(इन्धन खर्च)	देव वहादुर मल्ल	०	१२०००	१२०००		
				१४	०१/१६/२०७९	१६३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(पानि बिजुलि)	देव वहादुर मल्ल	०	१९५००	१९५००		
				१५	०१/१६/२०७९	१६३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत (विविध खर्च)	देव वहादुर मल्ल	०	१२५००	१२५००		
				१६	०१/१६/२०७९	१६३	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी	देव वहादुर मल्ल	०	३०००	३०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
						भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(संचार महशुल)					
			१७	०२/१९/२०७९	१९५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(इन्धन खर्च)	विष्णु प्रसाद पौडेल	०	२४०००	२४०००	
			१८	०२/१९/२०७९	१९५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(पानि बिजुलि)	विष्णु प्रसाद पौडेल	०	१३५००	१३५००	
			१९	०२/१९/२०७९	१९५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	विष्णु प्रसाद पौडेल	०	६५००	६५००	
			२०	०२/१९/२०७९	१९५	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव महगी भत्ता स्थानीय भत्ता पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत(संचार महशुल)	विष्णु प्रसाद पौडेल	०	३०००	३०००	
			२१	०३/२०/२०७९	७५४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	देवी प्रसाद पौडेल	०	१२५०००	१२५०००	
			२२	०४/०१/२०७८	१	गाउँपालिका भवन	फेवा कन्स्ट्रक्सन	५२००००	०	५२००००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
			२३	०४/०१/२०७८	१	गाउँपालिका भवन समपुरक कोष	फेवा कन्स्ट्रक्सन	२२४००००	०	२२४००००	
			२४	०४/०१/२०७८	१	झो.पु	खुर्कोट युवा क्लव	२०९१२५	०	२०९१२५	
			२५	०४/०१/२०७८	१	करार सेवा शुल्क	ग्लोरी कम्प्युटर वल्र्ड	४००००	०	४००००	
			२६	०४/०१/२०७८	१	जनप्रकाश प्रा.वि. अनुदान	जनप्रकाश अाधारभुत्त विधालय	१५००००	०	१५००००	
			२७	०४/०१/२०७८	१	कोभिड १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाई सहजिकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	टिप्पणी आदेशमा संलग्न मोदी स्थित विद्यालयहरु	५०४०००	०	५०४०००	
			२८	०४/०१/२०७८	१	खेलकुद कार्यक्रम संचालन	तिलहर युवा क्लव	५००००	०	५००००	
			२९	०४/०१/२०७८	१	आकस्मिक कोष तथा मर्मत सम्भार कोष	नेपाल विद्युत प्राधिकरण पर्वत वितरण केन्द्र पर्वत	७०००००	०	७०००००	
			३०	०४/०१/२०७८	१	पातिचौर पोल सार्ने लगायत विद्युतिकरण	नेपाल विद्युत प्राधिकरण पर्वत वितरण केन्द्र पर्वत	८९०५४०	०	८९०५४०	
			३१	०४/०१/२०७८	१	शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	मिदास	७०००००	०	७०००००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
							टेक्नोलोजिज प्रा.लि.				
			३२	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री जन आदर्श आधारभुत विद्यालय	१४००००	०	१४००००	
			३३	०४/०१/२०७८	१	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत तोकिएका विद्यालयहरुमा तोकिएको भौतिक तथा शैक्षिक पुर्वाधार विकासको लागि अनुदान(पशुपति मा.वि.जनसिद्ध मा.वि र जननेत्र मा.वि.	श्री नवजागृत मा.वि.	३६००००००	०	३६००००००	
			३४	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	१४३१०००	०	१४३१०००	
			३५	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	६५४३०००	०	६५४३०००	
			३६	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	२०२६०००	०	२०२६०००	
			३७	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	१८९००००	०	१८९००००	
			३८	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	९७५२०००	०	९७५२०००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम
			३९	०४/०१/२०७८	१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	३३५८०००	०	३३५८०००	
			४०	०४/०१/२०७८	१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	११५००००	०	११५००००	
			४१	०४/०१/२०७८	१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	१७६९०००	०	१७६९०००	
			४२	०४/०१/२०७८	१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	श्री नवजागृत मा.वि.	२०८१०००	०	२०८१०००	
			४३	०४/०१/२०७८	१	पशुपति मा.वि व्यवस्थापन	श्री पशुपती मा.बि.	३०००००	०	३०००००	
			४४	०४/०१/२०७८	१	आकस्मकीक कोष	घुरुङ्सेरा स्टील टष्ट	८८६७८	०	८८६७८	
			४५	०४/०१/२०७८	१	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम व्यवस्थापन तिलाहार	आशिष के.सी	१००००	०	१००००	
			४६	०४/०१/२०७८	१	आकस्मकीक कोष	जङ्ग बहादुर पुन मगर	४५५७६	०	४५५७६	
			४७	०४/०१/२०७८	१	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम व्यवस्थापन तिलाहार	राजन लामिछाने	५००००	०	५००००	
			४८	०४/०१/२०७८	१	पशु विकास सेवा कार्यक्रम	विमल प्रसाद शर्मा	७५०००	०	७५०००	
			४९	०४/०१/२०७८	१	विविध खर्च	सुरेश कु. क्षेत्री	१००००	०	१००००	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th></th><th></th><th></th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>कुल जम्मा</td><td>४१४४७९१९</td><td>८७५०००</td><td>४२३२२९१९</td><td></td></tr>
<tr><td>५९</td><td></td><td></td><td colspan="4">ठेक्का अभिलेख
सार्वजनिक निकायले ठेक्का बन्दोबस्त गरि निर्माण गरेको कार्यहरुको विवरण स्पष्ट देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता लेखापरीक्षकको कार्यालयले तोकेको ढाँचामा तयार गरी सुरक्षित राख्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ। यस कार्यालयले गत तथा यस वर्ष व्यवस्थापन गरेका ठेक्काहरुको विवरण स्वीकृत म.ले.प.फा.नं. ५०७ अनुसारको ढाँचामा ठेक्का अभिलेख राखेको पाईएन। जसबाट एक भन्दा बढी रनिङ बिल भुक्तानी तथा बहुवर्षीय योजनाको एकीकृत भुकानी अभिलेख प्राप्त हुन सकेन। तसर्थ तोकिएको ढाँचामा ठेक्का अभिलेख राख्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन हुनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६०</td><td></td><td></td><td colspan="4">ननफाईलर
मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर कार्यालयले विभिन्न शीर्षकमा देहायका फर्मलाई निम्नानुसारको मू.अ.कर रकम भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधि २०७९।०५।२५ सम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो । कानूनी व्यवस्थाअनुसार विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु
<table>
<tr><th>ठेक्का नं</th><th>निर्माण व्यवसायि</th><th>पान नं</th><th>ननफाईलर</th><th>मूअ कर</th><th>७० प्रतिशत कर</th></tr>
<tr><td>१४।२०७८।७९</td><td>ईमर्जिङ्ग ईन्जिनियरिङ्ग एण्ड कन्ट्रक्सन</td><td>६१०१४४३५२</td><td>२०७८।एम।८</td><td>४३४८१०</td><td>३०४३६७</td></tr>
<tr><td>१३।२०७७।७८</td><td>जुम्ली निर्माण सेवा प्रालि</td><td>६०६९०६०४३</td><td>२०७८।एम।१०</td><td>५९३९६६</td><td>४१५७७७</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>१०२८७७६</td><td>७२०१४३</td></tr>
</table></td><td>७२०,१४३.३२</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६१			**नक्सा पास** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा २७ मा नक्सापास नगरी भवन निर्माण गर्न नहुने तथा दफा ४ ३मा पालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने भवन संरचनाहरु निर्माण गर्दा राष्ट्रीय भवन संहिता पालना भए नभएको सम्बन्धमा राष्ट्रीय भवन संहिताको अधिनमा रहि मापदण्ड निर्धारण गरी नक्सा पास गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले लेखापरीक्षण अविधि सम्म सो सम्बन्धी कुनै कार्य गरेको देखिएन । साथै पालिकाको निर्माणाधिन प्रशासनीक भवनको समेत हाल सम्म नक्सा पास गरेको देखिएन । पालिकाले यस वर्ष नक्सापासबाट रु.९ लाख राजस्व आम्दानी हुने अनुमान गरेकोमा बम्दानी शुन्य रहेको छ । तसर्थ पालिका राष्ट्रिय भवन संहिता अनुसार मात्र भवन निर्माण स्वीकृति दिने गरी मापदण्ड निर्धार गर्ने तथा नक्सा पास कार्य पश्चातमा मात्र पालिका क्षेत्र भित्र भवन निर्माण गर्न पाउने व्यवस्थाको पलना गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
६२			**आय ठेक्का** स्थानीय सरकरा संचालन ऐन २०७४ को दफा ६२ क मा स्थानीय तलहले आफ्नोक्षेत्रभित्र रहका ढुंगा, गिट्टी, बालुवा तथा दहत्तरबहत्तको संकलन तथा विक्री वितरण गर्ने सक्ने व्यवस्था गरेको छ । साथै यस पालिकाको वार्षिक आय अनुमानमा ढुंगा, गिट्टी, बालुबाबाट रु.६० लाख आम्दानी हुने भनी अनुमान गरेकोमा पालिका प्रदेश आर्थिक ऐनले तोके अनुसार देहाय अनुसार ८ स्थानको लागि ढुंगा, गिट्टी, वालुका संकलन गर्ने भनी मिति २०७८।०५।२२ मा सुचना प्रकाशन गरेको छ । उक्त सुचना अनुसार सिलबन्दी रभाउपत्र आहवान गरेकमा मिति २०७८।०६।०६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधीकृतको संयोजकत्वमा बसेको बैठकबाट दरभाउपत्र दर्ता हुन नआएकोले उल्लिखित बगरहरुमा नदीजन्य पदार्थ संकलनका रोक लगाई अर्को व्यवस्था नभएक सम्मको लागि सुचना स्थगित गर्ने निर्णय गरेको छ । पालिकाले पुनः सुचना प्रकाशन गरी पुनः दरभाउपत्र पेश नभएमा लागत अनुमान संशोधन गरि आन्तिम पटकको लागि सुचना प्रकाशन गर्ने तथा सो पश्चात पनि दरभाउपत्र नपरे अमानतबाट संकलन गर्नुपर्नेमा सो नगरेको कारण पालिकाको देहाय अनुसारको आम्दानी गुमेको छ । साथै पालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने सडक, भवन लगायतकका संरचनाका लागि आवश्यक पर्ने निर्माण सामाग्रीहरु उपभोक्ता समितिले खरिद गरेको विल नदेखिएकोमा पालिकाबाट जिल्ला दररेट दरविश्लेषण भई भुक्तानी भएको छ । जसअनुसार पालिका क्षेत्रभित्र नदिजन्य पदार्थको उत्खन्न संकलन तथा भोरीनिकासी भएको छैन भन्ने अवस्था रहेन । तसर्थ कानुनमा उल्लेख भए अनुसार पुनः सुचना प्कराशन नगरी प्रथम पटको सुचनाको आधारमा दरभाउपत्र दर्ता नभएको भनी पालिकाको आय सभाबाट भएको अनुमान अनुसार आय संकलन हुन नसकी आय संकलन नभएको नियमिति देखिएन । तसर्थ साथै पालिकाको राजस्व परामर्श तथा अनुमान समितिले समेत सो सम्बन्धमा कुनै कारबाही गरेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले आय सभाको निर्णय विपरित हुने गरी आय संकलनको लागि पुन सुचना प्रकाशन तथा आमानतबाट संकलन नगरेको सम्बन्धमा पालिकाको सभाबाट निर्णय हुनुपर्दछ ।	

ठेक्का नं.	बगर	परिमाण घ.मी.	रकम
१	टिमुरे वगर, पाउँदुर खेत बगर, पालतिखोला बगर	८५२	२१०४५४

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२</td><td>काक्रा बगर, धमिनी बगर, पातिखोला</td><td>३४०२</td><td>८४०३३७</td></tr>
<tr><td>३</td><td>ज्यामिरे कमेरे बगर पातिखोला</td><td>४७००</td><td>११६०९६०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>ढाँड बगर, बौर बगर, आम्बोटे बगर पातिखोला</td><td>२३१७</td><td>५७२४५२</td></tr>
<tr><td>५</td><td>सिम्ले बगर रतिखोला</td><td>१०५०</td><td>२५९३६३</td></tr>
<tr><td>६</td><td>ठाडाखोला बगर, बगुवा बगर रतिखोला</td><td>१०७४</td><td>२६५२९१</td></tr>
<tr><td>७</td><td>लिदीखोला बगर, शेरा पच्छर बगर रतिखोला</td><td>२०७९</td><td>५१३५४०</td></tr>
<tr><td>८</td><td>निउरेनि खरिबोट बगर, रिठाबाट माईको थान बगर रतिखोला</td><td>१२७६</td><td>३१५३१२</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>१६७५०</td><td>४१३७७०९</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>६३</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षण
स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु अन्तिम लेखापरीक्षण हुनु अगावै तोकीए बमोजिम असूल फर्छ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिका यस वर्षको खर्च तथा आम्दानीका कारोबार तथा कोषहरुतर्फ आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु उपर तोकीय अनुसार कारबाही गरेको देखिएन । पालिकाले तोकीएको समय भित्र अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार आन्तरिक लेखापरीक्षण देखिएका व्यहोरा उपर कारबाही आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>६४</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।
• पालिकाले २०७८।७९ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा नगरपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । • स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वियन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन । • पालिकाले कार्यक्रमगत खाता राखेको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको योजना तयार गरेको पाईएन। • पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको कार्यक्रमगत तथा एकीकृत प्रगति तयार गरेको पाईएन। • कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • पालिकाले आयोजना।कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने,मा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितको लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही समुदायलाई हस्तान्तरण नहुने कार्यालय भवन तथा स्वास्थ्य संस्था लगायतका सरकारी संरचना उपभोक्ता समितिबाट गराएको पाईयो। • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • उप प्रमुखको संयोजकत्वमा गठीत योजना अनुगमन समितिले निर्माण कार्य गर्दा लागत अनुमान अनुसार भए नभएको, आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुझाव सहितको विषय प्रतिवेदनमा समावेश गर्ने गरको पाईएन ।	

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन । • पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ अनुसार जिन्सी निरीक्षण गरेको पाईएन । • मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २053 को नियम 6क अनुसार इ टी डि एस नगरेको पाइयो। • रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर सहितको तेरिज बनाई कार्यालय प्रमुख तथा निजले तोकेको कर्मचारीबाट प्रमाणीत तथा भुक्तानी भएको छाप लागाउने गरेको पाईएन । • ईन्धन, भ्रमण, बैठक, खाजा खाना, अनुगमन भत्ता तथा विविध खर्च बढी हुने कार्यक्रम तयार गरी संचालन भएको पाईयो । • वातावरणको संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६५			**क्षेत्रगत बजेट र खर्च** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।	

मुख्य क्षेत्र	वार्षिक वजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत
सामाजिक विकास क्षेत्र	३७५४७४०००	३१७३१०४४६	५८.२६
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	१४१९४९०००	११४५१४१३६	२१.०३
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	६६१३४०००	६३६५६७६७	११.६९
आर्थिक विकास	४२७५४०००	३०८३४१३३	५.६६
सुशासान तथा अन्तरसम्बन्धीत क्षेत्र	२४४५८०००	१८३२८३४५	३.३७
जम्मा	६५०७६९०००	५४४६४३८२७	१००.००

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाको सभाबाट विनियोजन बजेटमध्ये कुल खर्चको तुलनामा सबैभन्दा बढी सामाजिक विकास क्षेत्रमा प्रतिशत र सबैभन्दा कम सुशासन तथा अन्तरसमबन्धीत क्षेत्रमा प्रतिशत खर्च रहेको छ ।अतः पालिकाको एकीकृत, समानुपातिक र दीगो विकासका लागि क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्दछ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६६			**चौमासिक खर्च** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३५(१) मा कार्यक्रम कार्यान्वन गर्ने प्रत्येक कार्यालये अनुसुचि २ बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष पुजिगतर्फ रु.१८१३५७०९६ खर्च गरेको छ । जसमध्ये प्रथम चौमासिकमा रु.४०५१९४६ अर्थात कुल खर्चको तुलनामा २.२३ प्रतिशत, दोस्रो चौमासिकमा रु.४५१७८०७३ अर्थात कुल खर्चको तुलनामा २४.९१ प्रतिशत र तेस्रो चौमासिकमा रु.१३२१२७०७७ अर्थात कुल बजेट खर्चको ७२.८५ प्रतिशत खर्च गरेको छ । जसमध्ये असार महिनामा मात्र रु.८८९३९९११ अर्थात कुल खर्चको तुलनामा ४९.०४ प्रतिशत खर्च गरेको छ । जसअनुसार पालिकाले कुल खर्च तिन चौथाई खर्च तेस्रो चौमासिकमा तथा आधा खर्च आषाढमा मात्र गरेको देखिन्छ । आर्थिक वर्षको अन्तमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ । साथै नियमावलीको व्यवस्था अनुसार पालिकाले त्रैमासिक लक्ष्य सहितको कार्यक्रम स्वीकृत गरी अख्तियारी दिने र सोही अनुसार खर्च र प्रगति विवरण विवरण तयार गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>६७</td><td></td><td></td><td>आर्थिक सहायता
स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०६४ मा राजनैतीक दल सम्बद्ध संस्था, व्यक्ती लगायतलाई आर्थिक सहायता दिन मिल्ने व्यवस्था देखिदैन । त्यसै गरी निश्चित व्यक्तीलाई मात्र लाभहुने गरि बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्न नहुने र कार्यक्रम तथा योजना छनौट गर्दा अधिकतमलाई लाभ हुने प्रथामीकताका आधारमा प्रतिस्धाको माध्यमबाट छनौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहाय अनुसार राजनितीक दर संस्था तथा व्यवसायिक प्रयोजनका लागि संचालित फर्म तथा उद्योगलाई संघीय सरकारबाट प्राप्त समानीकरण तथा राजस्व बाँडफाँडबाट आर्थिक सहायता तथा अनुदान बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरि दिएको पाईयो । तसर्थ स्थानीय सरकार संचालन ऐनले व्यवस्था नगरेको अनुदान सहायत दिएको कानुन सम्मत नदेखिएको रु
<table>
<tr><th>सि नं</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>कन्टेन्जेन्सीबाट नेकपा एमाले पर्वत काठमाडौलाई सहायता</td><td>३५०००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>वडा नं ४ ले, बार्षिक कार्यक्रमकमा संस्था तोकी क्याङ्ग होमस्टेलाई मर्मत अनुदान</td><td>४८७५००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>वडा नं ४ ले, वार्षिक कार्यक्रममा संस्था तोकी खुईजरी होमस्टे विजुली बईरीङ्ग तथा व्यवस्थापन अनुदान</td><td>३५००००</td></tr>
<tr><td>४</td><td>वडा नं ४ ले, वार्षिक कार्यक्रममा संस्था तोकी मुनस्टार युवा क्लब साउण्ड सिस्टम तथा व्यवस्थापन खर्च</td><td>३०००००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>११७२५००</td></tr>
</table></td><td>१,१७२,५००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६८			**BOQ मा सवारी साधन** सार्वजनिक लेखा समितिको मिति २०६९।०१।०८ को निर्णय अनुसार निर्माण कार्यसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नराख्ने सामान, सवारि साधन, कार्यलय सम्बन्धी खर्च लगायत निर्माण कार्यको लागत वृद्धि गर्ने विषयहरु लागत अनुमान तथा विओक्युमा समावेश गर्न नपाईने उल्लेख छ । तर कार्यलयले संघीय सरकार समपुरक अनुदानतर्फ महेन्द्र शिखरी मावि भवन निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा कार्यालयका ईन्जिनियरको लागि १९० सिसीको XR मोटर साईकल पिए आईटममा समावेश गरेको देखिन्छ । सोही अनुसार रु.६९३६९०० को XR190LH मोडेलको सिसिको मोटर साईकल खरिद सहित निर्माण व्यवसायिलाई गोभौ ५१८ मिति २०७९।०३।२५ बाट प्रथम विल वापतको रकम रु.३७८०२७९ जग कालीका गभवती निर्माण सेवालाई भुक्तानी दिएको छ । खरिद गरिएको मोटरसाईकल कार्यालयको नाममा समेत नामसारी नभएको र कार्यालयको जिन्सी खातमा समेत दाखिला नभएकोले उक्त खरिद गरिएको मोटर साईकल पालिकाको स्वामित्वमा रहेको देखिएन । साथै संघीय सरकार हस्तान्तरित अनुदानबाट निर्माण हुने विद्यालय भवन निर्माणको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक लेखा समितिको निर्णय प्रतिकुल हुने गरी सावारी साधन निर्माण कार्यको विओक्यूमा समावेश गरी खरिद गरेको नियम सम्मत देखिएन । तसर्थ पालिकाले संघीय श्रोतबाट निर्माण कार्यको लागत प्राप्त रकमबाट सवारी साधन खरिद गर्न नपाउने देखिएको विओक्युमा समावेश गरी सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिकुल कार्यको नियमित गरी मोटर साईकल खरिद वापतको रकम पालिकाश्रोतबाट खर्च लेखि संघीय संचितकोष फिर्ता हुनुपर्दछ । रु	६९३,९००
६९			**सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६२ क मा सामुदायिक वन पभोक्ता समितिले वन पैदार बिक्री तथा उपभोग सम्बन्धी आफ्नो कार्ययोजना बनाई पालिकाबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने तथा स्वीकृत योजनाअनुसार संकलन भएको शुल्कको १० परतिशत रकम पालिकामा दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाक्षेत्र भित्र रहेको कुनै पनि सामुदायिक वनले कार्ययोजना तयार गरी पालिकामा पेश गरेको देखिएन । साथै सामुदायिक वनले वन पैदावरको बिक्रीबाट प्राप्त रकमको १० प्रतिशतले हुने रकम समेत पालिकामा दाखिला गरेको देखिएन ।साथै सोको विवरण समेत पालिकामा पशे नभएको दाखिला गर्न बाँकी रकम समेत यकसन गर्न सकिएन । तसर्थ डिभिजन वन कार्यालयसँग समन्वय गरी ऐनमा उल्लेख भए अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले कार्ययोजना पालिकाबाट स्वीकृत गराई तोकीए अनुसार प्राप्त रकम पालिका संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्दछ ।	
७०			**आर्थिक सहायता** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । लेखापरीक्षणको क्रममा नमुना परीक्षण गर्दा यस पालिकाले विभिन्न प्रयोजनको लागि यो वर्ष निम्नानुसार व्यक्ति एवं संघ संस्थालाई रु १८४८७१४। आर्थिक सहायता वितरण गरेकोले अनियमित देखिएको रु	१,८४८,७१४

https://nams.oag.gov.np

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				सि न	**व्यक्ति वा सस्थाको नाम**	**रकम**		
				१	नेपाल पत्रकार महासंघ	८०००००		
				२	स्वाभिमान मिडिया हाउस	१००००		
				३	आरसी टाइम्स संवाददता लक्ष्मण कुमार सुनार	१६०००		
				४	बुलबुल साप्ताहिक समाचारपत्र	१००००		
				५	गैर सरकारी संस्था महासंघ	१५०००		
				६	दलित सन्देश	१५०००		
				७	जनसेवा फर्निचर उद्योगीलाई सहयोग	२५०००		
				८	पार्वती युवा क्लब वाला चतुर्दशी मेला व्यवस्थापन	१०००००		
				९	आहुरी इन्टरटेन्मेन्ट प्रा लि	२५०००		
				१०	कामना न्यूज पब्लिकेशन	३००००		
				११	पर्वत स्पोर्टस हाउस	९८४५४		
				१२	कर्मचारी मिलन केन्द्र	८०००		
				१३	राधाचन्द्र स्मृति प्रतिष्ठान	५००००		
				१४	नवदिप युथ क्लब	१०५०००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				१५	नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ	१००००		
				१६	नेपाल प्रेश युनियन पर्वत	२५०००		
				१७	राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गित प्रतिष्ठान	१००००		
				१८	नेपाल निजामती कर्मचारी संगठन	१५०००		
				१९	अकला मिडिया प्रा लि	२००००		
				२०	ग्रिस मिडिया प्रा लि	७०००		
				२१	गाउँ सन्देश मल्टी मिडिया प्रा लि	२५०००		
				२२	साक्षी मिडिया प्रा लि	१८०००		
				२३	गाउँ पालिका राष्ट्रिय महासंघ नेपाल	२००००		
				२४	ब्रमकुमारी ईश्वरीय विश्व विद्यालय एवं राजयोग प्रशिक्षण केन्द्र	३००००		
				२५	आदर्श संचार सहकारी संस्था लि	१००००		
				२६	बुद्ध युवा क्लब	२००००		
				२७	धौलागिरी स्टार साप्ताहिक	८५००		
				२८	नव माधुरी पत्रिका	७०००		
				२९	जननेत्र भुपु विद्यार्थी मन्च	५००००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३०	नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन फेडरेशन	६४६०
३१	फलेवास साप्ताहिक	१५०००
३२	नेपाल मगर संघ	२००००
३३	महाशिला मिडिया	३००००
३४	नेपाल दुर संचार राष्ट्रिय कर्मचारी संगठन	१००००
३५	अभिलेख मिडिया हाउस	१९३००
३६	नेपाल उत्पिडित जातिय मुक्ति समाज	१००००
३७	प्रेश चौतारी नेपाल	३५०००
३८	मदन भण्डारी फाउण्डेशन	२००००
३९	मोदी युवा संजाल	१०००००
जम्मा		**१८४८७१४**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७१			**अनुदान वितरण** सरकारी अनुदान रकम वितरण र सहयोग समुचित एवं प्रभावकारी तरिकाले गरी खर्चको सार्वजनिकिकरण तथा अनुमोदन हुनुपर्दछ । अनुदान रकमको प्रभावकारी मापन गर्ने छुट्टै संयन्त्र विकास गरी उत्पादन एवं उत्पादकत्वमा वृद्धि भए नभएको सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुका साथै अनुदान वितरण गर्दा जग्गाको स्वामित्व समेतलाई आधार मानी वितरण गर्नुपर्दछ । केही नमुना भौचर परीक्षण गर्दा यस बर्ष पालिकाबाट निम्नानुसार अनुदान वितरण भएको देखियो ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

गोश्वारा भौचर नम्बर	विवरण	अनुदान रकम
५९।०७८।७।९	उन्नत विउ वितरण	३७५४७७
८७३।०७९।३।२५	युवा लक्षित पशुपंक्षी तथा माछा पालन कार्यक्रम	४०००००
८६२।०७९।३।२४	दूध उत्पादनमा प्रति लिटर रु ३ अनुदान मोदीखोला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि	५७१०६१
६८०।०७९।३।१२	नमुना कुखुरा पालन	१६९८५०
५४९।०७९।१।१९	खोर सुधार कार्यक्रम	३१००००
५०८।०७९।१।७	पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	१६९६००
५४७।०७९।१।१९	एक वडा एक टोल गोठ सुधार	१९००००
७७५।०७९।३।२१	कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम	३४५८००
जम्मा		**२५३१७८८**

अनुदानको सही सदुपयोग भएको छ छैन तथा अनुदान प्रभावकारी छ छैन भनी उपलब्धी मापन गर्ने संयन्त्रको विकास गरी अनुदानबाट प्राप्त लाभको बिश्लेषण गरेर मात्र अनुदानका कार्यक्रमहरु सन्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७२			**लुघु उद्यम कार्यक्रम** पालिकाको आर्थिक बर्ष २०७८।०७९ को लघु घरेलु तथा साना उद्यम कार्यक्रम अन्तर्गत उद्योग दिवस २०७८ को अवसरमा आयोजना गरिएको ३ दिने लघु, घरेलु, कृषि, पशु, उद्यम प्रदर्शनी तथा विविध सास्कृतिक कार्यक्रम सन्चालन गरेको देखियो । मिति २०७८।८।९ देखि ८।११ सम्म उद्योग संयोजक सीता कुमारी शर्माले पेश्की लिई उक्त कार्यक्रम सन्चालन गरेको पाइयो । विभिन्न ९ जना कलाकारहरुलाई भरपाई गराइ रु १९४१४ वितरण गरेको देखिन्छ । त्यस्तै सोही कार्यक्रममा रत्यौली प्रतियोगिता संचालन गरी विभिन्न ५ वटा समूहलाई रु ५७३११ पुरस्कार बापत वितरण गरेको छ । सो कार्यक्रममा जम्मा रु ६९१२९४ खर्च भएको छ । सास्कृतीक कार्यक्रम संचालन बाट उद्यम विकास हुने देखिदैन । तसर्थ उद्यम विकास कार्यक्रमबाट ३ दिने लघु, घरेलु, कृषि, पशु, उद्यम प्रदर्शनी तथा विविध सास्कृतिक कार्यक्रम संचालन गरेको नियमित नदेखिएको रु	६९१,२९४
७३			**अनुगमन तथा भ्रमण**	
७३.१			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था छैन । पालिकाले विषादी बारे किसानको ज्ञान धारणा र अभ्यास तथा सुरक्षित प्रयोग र यसको असर सम्बन्धमा आम जन समुदायमा समय सापेक्ष सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यको लागि अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन तयार गर्न विद्यार्थी प्रदिप पौडेलसँग रु ९९००० मा सम्झौता गरेको देखियो । किसानहरुको लागि सर्वसाधारणले बुझ्ने भाषामा प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नुपर्नेमा अङ्ग्रेजी भाषामा प्रतिवेदन पेश गरेको छ । सो रकम सम्बन्धितबाट असूल गर्नुपर्ने देखिन्छ । रु	९९,०००
७३.२			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु ३७ लाख खर्च गरेको छ । यसमा कार्यक्रम तर्फको खाना खाजा खर्च समावेश छैन । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७४			**योजना प्रथामिकीकरण** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकास लागि आवधिक, वार्षिक रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालीन विकास योजनाहरुको सूची तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । योजना बनाउँदा आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगार बढ्ने, स्थानीय बासिन्दाको सहभागिता जुटने, स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, सबै वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्ने, लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने विषयलाई प्राथमिकता दिएको देखिएन । तसर्थ स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालीन विकास योजनाहरुको सूची तयार गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
७५			**कोरोना उपचार खर्च** गाँउसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७६ मा निर्वाचित पदाधिकारीले अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम औषधी उपचार सम्बन्धी सुविधा पाउने व्यवस्था भएको देखिएन। साथै सोही ऐनको दफा १६ मा यस ऐनले निर्धारण गरेको सुविधा बाहेकको अन्य सुविधा नपाउने व्यवस्था गरेको छ। पालिकाले निम्न भौचरबाट अध्यक्ष र उपाध्यक्षको कोरोना उपचार खर्च लेखेकोले नियम विपरितको रकम असुल हुनुपर्ने रु	१२५,९९६

भौ.नं. र मिति	पदाधिकारीको नाम	रकम
७।०७८।६।२५	अध्यक्ष श्री प्रेम शर्मा पौडेल	९८२४७
९।०७८।७।९	उपाध्यक्ष श्री सेती महत	२७७४९
जम्मा		**१२५९९६**

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७६			**निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार माध्यामिक तहसम्मको शिक्षा स्थानीय तहको हुने व्यवस्था छ । पालिकाले पालिका भित्र रहेका ५३ सामुदायिक विद्यालयको व्यवस्थापनको कार्य गर्ने गरेकोमा पालिका क्षेत्र भित्र रहेका निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरेको देखिएन । साथै निजी विद्यालयको शुल्क निर्धारण तथा सोको अनुगमन समेत पालिकाबाट भएको देखिएन । जसबाट निजी विद्यालयको शुल्क निर्धारण र त्यसको कार्यान्वयनको अवस्था वारे जानकारी प्राप्त गर्न सकिएन । तसर्थ पालिका कानुनमा तोकीए अनुसार निजी विद्यालयको व्यवस्थापन तथा मुल्यांकन मापदण्ड निर्धारण गर्ने र शुल्क निर्धारण गर्ने कार्य गर्नुपर्दछ ।	
७७			**अनुगमन तथा भ्रमण** सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । पालिकाले अनुगमन शीर्षकमा ३५ लाख ५६ हजार र भ्रमण खर्चमा ८ लाख ९८ हजार गरी जम्मा रु ४४ लाख ५४ हजार खर्च लेखेको छ । यो खर्च कार्यक्रम तर्फको अनुगमन तथा भ्रमण खर्च बाहेकको हो । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैनन् । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
७८			**भ्रमाण खर्च** मोदी गाउँपालिकाको दशौ गाउँसभा मिति २०७८।०९।२९ मा संचालन भएको छ । उक्त गाउँसभामाईनुट अनुसार वडा नं ३ का अध्यक्ष श्री देवेन्द्र कार्की सभामा उपस्थित भई हाजिर गरेको देखिन्छ । मिति २०७८।०९।२४ देखि ९।३० सम्म पोखरा गएको भनी गोभौ २६४ मिति २०७८।१०।१८ बाट रु.१२३७५ दैनीक प्रभण भत्ता भुक्तानी लिएको देखिन्छ । गाउँ सभामा उपस्थित भएको पदाधिकारी सो मितिमै पोखरा गएको भनी दैनी भ्रमण भत्ता भुक्तानी पाउने देखिदैन । तसर्थ उक्त रकम असूल हुनुपर्दछ। रु	१२,३७५